

1910y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları**Fənn : 1910y Mikroiqtisadiyyat**

1 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Çində
- qədim misirdə
- qədim Romada
- qədim Yunanıstanda
- qədim Babilistanda

2 Siyasi iqtisad termini kimin əsərinin adından götürülmüşdür

- D.Pikardo
- F.Kene
- F. Monkretyen
- U.Petti
- P.Buaqilder

3 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- K.Marks, F.Engels
- L.Valras, V.Pareto
- U.Jevons, K.Menger
- A.Smit, D.Rikardo
- Ş.Furye. C.Sismondi

4 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- keynsçilik
- neoklassik
- institusional-sosioloji
- marksizm
- merkantilizm

5 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- neoliberalizm
- keynsçilik
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- merkantilizm

6 Proletar siyasi iqtisad nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.
- millətin sərvəti və onun mənbələri
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı

7 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri
- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri
- dünya birliyində iqtisadi münasibətləri

8 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini
- dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri
- sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu

9 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- şəxslərin və sosial institutların davranışı
- xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehsalının öyrənilməsi;
- kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;
- sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;

10 Adları sadalanan alimlərdən kim marşinalizmin nümayəndəsidir:

- K.Marks, F.Engels
- A.Smit, D.Rikardo
- L.Erxard, M.Fridman
- U.Jevons, K.Menger
- Ş.Furye, C.Sismondi

11 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- A.Marşall
- K.Marks
- V.Pareto
- L.Erxard
- M.Fredman

12 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

- 1890-cı ildə
- 1776-cı ildə
- 1932-ci ildə
- 1615-ci ildə
- 1902-ci ildə

13 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

- bizim dövrdə
- XIX əsrin ortalarında
- XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 30-cu illərində
- XYII əsrdə

14 Ticarət burcuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- proletar siyasi iqtisadı
- klassik siyasi iqtisad
- merkantilizm
- fiziokratlar nəzəriyyəsi
- marşinalizm

15 F.Kens görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- neoliberalizmin
- merkantilizmin
- fiziokratların
- marşinalizmin
- keynsçiliyin

16 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- P.Buaqilder
- F. Monkreyen
- K. Marks
- U.Petti
- D.Rikardo

17 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur:

- proletar siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- keynsçilik
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad

18 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- keynsçilik, marşinalizm
- marksizm, merkantilizm
- sosial-institusionalizm, marşinalizm
- monetarizm, neoliberalizm
- merkantilizm, monetarizm

19 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- F.Kene
- A.Smit
- A.Monkreyen
- D.Rikardo
- K.Marks

20 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- xarici malların alqı- satqısına
- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə

21 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Adam Smit
- Jon Stüart Mill
- Alfred Marşall
- Karl Marks
- Jon Meynard Keyns

22 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- proletar siyasi iqtisadı
- merkantilizm
- fiziokratlar
- klassik siyasi iqtisad
- marşinalizm

23 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və metodları
- iqtisadiyyatın strukturu
- iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü
- müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi

24 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
- iqtisadi eksponentlərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsilə
- iqtisadiyyatın neçə olmasının öyrənilməsilə
- riyazi metod və modellərin tətbiqilə

25 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə
- riyazi metod və modellərin aparılması ilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsi ilə

26 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;
- sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir;
- insanların içtimai həyatında iqtisadiyyatın rolu müəyyənləşdirir
- insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.
- insanların tələbatlarını ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir

27 İqtisad elminin əsas əhəmiyyəti bu gün ondan ibarətdir ki, o:

- iqtisadçı-amillərə öz qabiliyyətlərini reallaşdırmağa imkan verir
- sahibkarlara müvəfəqiyyətlə bizneslərini aparmağa kömək edir
- insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından iqtisadiyyatın daha yaxşı təşkil edilməsinin yollarını göstərir
- insanlara təsərrüfat fəaliyyətlərindən onların davranışlarının həqiqi motivlərini açıqlayır
- insanların içtimai həyatlarında iqtisadiyyatın yerini müəyyən edir

28 P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünə fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Kene, Marşall, Fridman
- Smit, Marks, Keyns
- Smit, Rikardo, Marks
- Marks, Keyns, Marşall
- Keyns, Marks, Fridman

29 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- marksistlər
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- neokeynsçilər
- sosial-utopistlər

30 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- obyektiv xarakter daşıyırlar
- onların arasında heç bir oxşarlıq yoxdur
- tarixən keçici xarakter daşıyırlar
- insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər

31 İqtisadi nəzəriyyənin sintez metodun elementlərini göstərin:

- aralarında doğmalılıq əlaqələri olan elementlərin birləşdirilməsi, hissələrdən tamın yaradılması.
- təfəkkürdə konkretədən abstrakta hərəkət
- doğru cavab yoxdur
- tədqiq olunan hadisənin tərkib hissələrinə bölünməsi
- sadalanan hamısı sintez metoduna aiddir

32 Tələbatların artması qanunu aiddir;

- belə bir qanun mövcud deyil
- xüsusi iqtisadi qanunlara
- spesifik iqtisadi qanunlara
- ümumi iqtisadi qanunlara
- iqtisadi qanunlara aid deyil

33 İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

- bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur
- neopozitiv-empirik
- dialektik-materialist
- subyektiv
- sosial-institusional

34 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- neoliberalırlar
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- marşalistlər

neokeynsçilər

35 Elmin tədqiqat predmetini tədavüldən istehsala keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- merkantelistlər
 utopik-sosialtlər
 fiziokratlar
 marjinalistlər
 keynsçilər

36 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- riyazi modelləşdirmə
 elmi abstraksiya
 induksiya
 təhlil
 deduksiya

37 Mikroiqtsadiyyat nöqtəyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemi ibarətdir:

- bütün sadalananlar düzdür
 vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
 inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
 resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən
 qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən

38 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- dialektik-materialist
 neopozitiv-empirik
 subyektiv
 rasionalist
 bütün sadalanan yanaşmalar üçün

39 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
 subyektiv
 neopozitiv-empirik
 rasionalist
 dialektik-materialist

40 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- sosial-institusional
 neoklassik
 neokeynsçilik
 marjinal
 neoliberalizm

41 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- neoklassik

- neokeynsçilik
- marçinalizm
- sosial-institusional
- marksizm

42 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- D.Rikardo
- F.Kene
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall

43 Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- D.Rikardo
- J.Keyns
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall

44 Dəyər qanunu;

- xüsusi iqtisadi qanundur
- ümumi iqtisadi qanundur
- iqtisadi qanun deyildir
- iqtisadi kateqoriyadır
- spesifik iqtisadi qanundur

45 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar –bu:

- iqtisadi modellər
- ümumi iqtisadi qanunlardır
- xüsusi iqtisadi qanunlar
- spesifik iqtisadi qanunlar
- iqtisadi kateqoriyalardır

46 Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- məntiqi metodudur
- iqtisadi eksperimentdir
- elmi abstraksiyadır
- induksiya metodudur
- deduksiya metodudur

47 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- iqtisadi eksperimentdir
- iqtisadi modeldir
- deduksiya metodudur
- induksiya metodur
- statistik tədqiqat metodudur

48 Elmi apstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayrılmaqdan
- riyazi modellərin qurulmasından

49 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- merkantilizm, neoliberalizm, marşinalizm
- fiziokratlar, marksizm, marşinalizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

50 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- monetaristlər
- fiziokratlar
- marşinalistlər
- merkantilistlər
- neokeynsçilər

51 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

- İbn-Xaldun, Foma Akvinski
- Qay, Katon
- Platon, Aristotel
- Konfutsi, Syun-Tszi
- Varron, Seneka

52 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- heç birində
- Əxlaqi-Nasirdə
- Xəmsədə
- Kitabı- Dədə Qoqudda
- Müqəddimədə

53 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- riyazi məktəb
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisadı
- neoliberal istiqamət

54 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi nədir?

- maddi istehsal
- təsərrüfat fəaliyyəti
- doğru cavab yoxdur
- qeyri maddi istehsal
- içtimai təkrar istehsal

55 əmək cisimləri –bu:

- hazır məhsul
- alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- fəhlələr və istifadəedicilər heyətidir
- binalar, yollar, kanallardır
- sonrakı emala gedən xammal

56 İqtisadi mənafeələr – bu:

- insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri
- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- insanların özünün reallaşdırmağa tələbatı
- iqtisadi subyektlərin maraqları

57 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
- müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
- firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını
- firmanın maksimum istehsal həcmi

58 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti
- torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə
- torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
- resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital
- sahibkarlıq, texnologiya, əmək

59 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

60 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- istehlak
- istehsal
- bölgü
- həddindən artıq ifrat istehsal
- mübadilə

61 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- əmək vasitələri və əmək məhsulu
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- əmək alətləri və təkrar istehsal olunan əmək vasitələri;
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.

62 Göstərilən amillərdən hansı iqtisadi resurslara aiddir.

- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- sadalanan hamısı
- sadalananların heç bir
- informasiya amili

63 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- iş qüvvəsi
- doğru cavab yoxdur
- əmək predmeti
- əmək vasitələri
- istehsal vasitələri

64 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- maddi nemət
- əmək vasitəsi
- əmək predmeti
- istehsal amili
- texnologiya

65 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti nədir?

- iqtisadi mənafe
- iqtisadi ehtiyat
- maddi nemət
- qeyri-maddi nemət
- xidmət

66 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi
- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
- alətlər, yanacaq, xammal
- iş qüvvəsi, texnologiya
- xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri

67 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir
- bunlar əmtəədir
- bunlar hamısı maddi nemətlərdir
- bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir
- bunlar iqtisadi resurslardır

68 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- maddi
- əmək
- təbii
- maliyyə
- qeyri-maddi

69 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir?

- torpaq
- kapital
- pul kapitalı
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- əmək

70 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- su kəməri
- sualtı qayıq
- küləyin enerjisi
- bilik
- paltar

71 İstehsal vasitələri ibarətdir:

- əmək məhsulları və əmək vasitələrindən
- əmək cisimləri və əmək məhsullarından
- əmək vasitələri və cisimlərindən
- əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
- iş qüvvəsi və texnologiyadan

72 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı tipləri mövcuddur:

- iqtisadi və qeyri- iqtisadi
- maddi və qeyri -maddi
- nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı
- sadə və geniş
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar

73 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- sadalananlardan heç biri
- istehsal münasibətləri ilə
- istehsal texnologiyası ilə
- istehsalın təşkili ilə
- idarəetmə metodları ilə

74 Məhdudluq budur:

- təkrar istehsalın xarakteristikası
- ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi
- iqtisadi resursların xarakteristikası
- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
- inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi

75 İstehsal səmərəlidir-əgər

- yüksək mənfəət alınıbsa
- əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa
- bütün resurslardan tam istifadə edilibsə
- istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa
- keyfiyyətli mallar buraxılıbsa

76 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

- atelyedə pəncəyin tikilməsi
- ictimai nəqliyyatda gediş
- dəlləlxanada saç qırılması
- turist səfəri
- təhsil alma

77 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- maddi
- təbii
- resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir
- informasiya
- maliyyə

78 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

- işsizliyi
- tələbatların qeyri məhdudluğunu
- resursların məhdudluğunu
- istehsalın səmərəliliyini
- iqtisadi böhranlar

79 Nemət adlanır:

- insanın faydalı fəaliyyəti
- maddi istehsalın məhsulu
- nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti
- insanın tələbatını ödəyən əşya və ya əmək məhsulu
- iqtisadi tələbatların təzahür forması

80 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- dərman
- dərslük
- meyvələr
- avtomobil
- kompüter proqramı

81 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- iqtisadi ziddiyyətlərlə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə

82 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 4
- 3
- 7
- 6
- 5

83 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- nə, harda, kimin üçün
- nə, necə, kimin üçün
- nə, nə vaxt, kimin üçün
- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir
- gəlirlər necə bölünür

84 İqtisadi sistem:

- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimləmə sistemi
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;
- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;

85 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- keçid iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı

86 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat

87 Dövlət mülkiyyəti və dövlət tənzimlənməsi üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- azad bazar iqtisadiyyatı
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı

88 İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- sadalananlardan heç birinin
- azad bazar iqtisadiyyatının
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- qarışıq iqtisadiyyatın
- keçid iqtisadiyyatının

89 Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- inventarlaşdırma
- milliləşdirmə
- spesifikləşdirmə
- müsadirə

- özəlləşdirmə

90 Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- inventerləşmə
 milliləşdirmə
 spesifikasiya
 müsadirə
 özəlləşdirmə

91 Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- xüsusi mülkiyyət
 səhmdar mülkiyyəti
 kooperativ mülkiyyət
 dövlət mülkiyyəti
 bələdiyyə mülkiyyəti

92 Mülkiyyət iqtisadi anlayışı kimi:

- mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil
 insanların əşyalara münasibətidir
 əşyanın özüdür
 əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.
 əşyanın icarəyə verilməsi

93 Mülkiyyət hüququ:

- sadalanan hüquqlardan heç biri
 bütün sadalanan hüquqları
 nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
 nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
 nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.

94 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalkı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- məhsuldar qüvvələr
 texnoloji münasibətlər
 sosial münasibətlər
 istehsal münasibətlər
 istehsal imkanları

95 İstehsal vasitələri və onları hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

- əmək vasitələri
 məhsuldar qüvvələr
 istehsal münasibətləri
 iqtisadi sistem
 istehsal üsulu

96 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə
 bütün göstərilənlər transaksion xərclərə aiddir

- müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə
- tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə

97 İqtisadi ehtiyatların tam istifadə olunmasını göstərən hər bir nöqtə:

- düzqün cavab yoxdur
- şifrdan başqa bütün nöqtələrdir
- istehsal imkanları əyrisindən yuxarıda yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisindən aşağıda yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisi üzərində yerləşəndir

98 Xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- ev təsərrüfatlarının əmlakı
- şəxsi yığımlar
- leqal xüsusi müəssisələr
- qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

99 İcarədarın hüquqlarına aiddir:

- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;
- icarəyə götürülmüş əmlaka sahibolma;
- sadalananların heç biri
- sadalanan hamısı
- icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;

100 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- mülkiyyətin subyektləridir
- mülkiyyətin obyektləridir
- mülkiyyətin hüquqlarıdır
- mülkiyyətin funksiyalarıdır

101 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- son hədd
- transaksion
- hesabi
- buraxılmış imkanların xərcləri
- iqtisadi

102 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

- hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- rəqabət mübarizəsi və reklamlarla əlaqədar xərclər
- istehsalın genişləndirilməsilə əlaqədar xərclər
- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyilə əlaqədar xərclər
- sadalanan xərclərdən heç biri

103 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

- heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasının təmin edə bilməz

- məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatlar heç vaxt kifayət qədər olmur.
- hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.
- elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymət almaq olur.

104 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
- mülkiyyət formalarının dəyişməsi
- dövlət idarəçiliyinin güclənməsi
- qiymətlərin liberallaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şərtlərin

105 İstənilən istehsal üsülünün əsasını nə təşkil edir?

- əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- əmək vasitələri və əmək cisimləri
- məhsuldar qüvvələr və texnologiya
- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri
- iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri

106 İqtisadi sistemin fərqləndiriji meyarları hesab etmək olar:

- doğru cavab yoxdur
- resurslar üzərində mülkiyyətin forması və koordinasiya mexanizminin növü
- koordinasiya mexanizminin növü və milli gəlir
- iqtisadi artımın tempi və resurslar üzərində mülkiyyətin forması
- milli gəlir və iqtisadi artımın tempi

107 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- insanların tələbatlarının ödənilməsini təmin etmək
- İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
- İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
- ədalətli ictimai quruluşu qurmaq
- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq

108 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- hər rəqlərdən müəssisələrin satışı
- dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi
- səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı
- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi
- çek özəlləşdirməsi

109 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- xüsusi firmaların mülkiyyəti
- açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- qapalı səhmdar jəmiyyətinin mülkiyyəti
- tam ortaqlıq mülkiyyəti
- kooperativlərin mülkiyyəti

110 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- avtomobil istehsalı
- ayaqqabı istehsalı
- mənzil tikintisi
- turizm sahəsi
- elektrik enerjisi istehsalı

111 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- səhmdar
- dövlət
- ictimai
- xüsusi
- bələdiyyə

112 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya Salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- Səhmdar mülkiyyəti
- Kollektiv mülkiyyət.
- xüsusi mülkiyyət;
- dövlət mülkiyyəti;
- bələdiyyə mülkiyyəti

113 Hansı meyara görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- Kapitalın həcminə görə
- təşkili formasına görə.
- mülkiyyət formasına görə.
- sahə mənsubiyyətinə görə.
- Məhsulun xarakterinə görə.

114 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmlakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncam vermə

115 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ hərcləri əks olunur:

- təqaüdün miqdarı
- təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
- orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
- tələbənin saxlanmasına valideynlərin çəkdiyi xərclər
- təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər

116 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- qəlirlər artır
- o biri məhsulun istehsalı artır.
- o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır.
- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır
- o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür.

117 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsinin göstərir istənilən

- düz cavab yoxdur
- 0 –dən başqa nöqtələr
- istehsal imkanların əyrisindən yuxarı olan nöqtə
- istehsal imkanların əyrisindən aşağı olan nöqtə
- İstehsal imkanların əyrisi üzərində olan nöqtə

118 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemdir
- resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemdir
- iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemdir
- inflyasiya problemdir
- işsizlik problemdir

119 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- bank sahəsi
- ekoloji təhlükəsizlik
- tarixi abidələrin mühafizəsi
- təhsil
- fundamental elm

120 İri müəssələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- iri müəssələri özəlləşdirmək lazım deyil.
- onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi
- onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənləşdirilməsi
- onların dinamik inkişafının təmin edilməsi
- həmin müəssisələrin fəaliyyətinin rentabelliyyətinin müəyyənləşdirilməsi

121 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2001-ci il
- 1993-cü il
- 1998- ci il
- 2003-cü il
- 1995-ci il

122 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- kənd təsərrüfatı
- pərakəndə ticarət
- içtimai işə
- kömür hasilatı sənayesi
- avtomobil istehsalı

123 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
- istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
- resurslara mülkiyyətin formaları
- formasiya yanaşması
- iqtisadiyyatda ETT-nin rolu

124 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- sosial-institusional
- marksizm
- neokeynsçi
- neolibereal
- monetarist

125 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
- özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi
- özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
- fond bazarının yaradılması
- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü

126 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
- kooperativ mülkiyyət
- tam yoldaşlıq mülkiyyəti
- məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti
- səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

127 Xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
- xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
- xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
- istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı

128 Aşağıdakı baxışlardan natural təsərrüfatı düzgün səjiyyələndirməyəni göstərin.

- ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir.
- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır;
- natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur.
- natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir.
- istehsal qapalı xarakter daşıyır.

129 Hansı təsdiq əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- əmtəə istehsalı əmək bölgüsü ancaq mövcud olduğu üçün mövcuddur.
- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
- əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsası

130 Bazar:

- sadalanan hamısı
- tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
- satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- sadalnanlardan heç biri
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmu

131 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyaların çatdırılması
- əmtələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənləşdirilməsi
- əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
- həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
- xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi

132 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- firma
- ev təsərrüfatı
- sadalananlardan heç biri
- bank
- dövlət

133 Bu bazar iqtisadiyyatının subyekti deyildir:

- bütün sadalananlar subyektdir
- dövlət
- ev təsərrüfatları
- firmalar
- bütün sadalananlar subyekti deyil

134 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- bütün sadalananlardır
- əmtəə istehsalıdır
- natural istehsalıdır
- rəqabətdir
- tələb və təklifdir

135 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- əmtəə təsərrüfatı
- natural təsərrüfat
- sadalananların heç biri
- planlı təsərrüfat
- kapitalist təsərrüfatı

136 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- dövrüyyə kapitalı
- əsas kapital
- borc kapitalı
- sənaye kapitalı
- ticarət kapitalı

137 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- istehsalçıların ixtisalaşması
- istehsalçıların müstəqilliyi
- iqtisadi mənafeələr
- istehsalçıların təcrid olunması

- ilkin kapital yığıcı

138 İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
 natural, əmtəə (bazar)
 natural, kapitalist təsərrüfatı
 planlı-amirlik təsərrüfatı, sosialist təsərrüfatı
 planlı-amirlik təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı

139 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- sadalanan heç biri
 sadalanan hamısı
 ictimai əmək bölgüsü
 istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
 istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı

140 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövrünü modelinə daxil edilmişdir?

- informasiya bazarı və istehlak bazarı
 iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
 valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
 pul bazarı və resurslar bazarı
 resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı

141 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- sadalananlardan heç biri
 ev təsərrüfatı
 firma
 dövlət
 bank

142 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- bazar iqtisadiyyatıdır
 natural təsərrüfat
 deformasiya
 inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
 inkişaf etmiş əmtəə istehsalıdır

143 Bazarın belə bir funksiyası mövcud olmur:

- tənzimləyicisi
 stimullaşdırıcı
 nəzarət edici
 optimallaşdırıcı
 inteqrasiya etmək

144 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- əmək məhsulları əmtəədir
 yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir

- istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- ixtisaslaşma olmur

145 Bazarın belə tipi yoxdur:

- deformasiya olunmuş
- tənzimlənən
- azad
- inkişaf etmiş
- inkişaf etməmiş

146 Sadə əmtəə istehsalında əmtəə nədir?

- istehsal məhsulları
- istehsal məhsulları
- torpaq
- bütün sadalananlar
- istehsal vastələri

147 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- pul axınını
- əmtəə və xidmətlərin dövranı
- ailə büdcəsini
- əmtəə axınını
- resurslar axınını

148 Firmalar əmtəə və resursların dövranı modelində hansı rolu oynayırlar?

- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər
- istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehlak xərclərini həyata keçirirlər

149 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövranı modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərini verənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər
- əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər

150 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- əmtəə təsərrüfatı
- əmtəə tədavülü
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- ticarət
- içtimai təkrar istehsal

151 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- doğru cavab yoxdur

- maddi və qeri-maddi
- natural-əşya və əmtəə
- sadə və geniş
- istehsal və qeyri-istehsal

152 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- ixtisaslaşmaya
- əmək bölgüsünə
- istehsalçıların təcrid olunmasına
- torpaq mülkiyyətinə
- xidmətlər istehsalına

153 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- ekoloji problemlərin həlli
- iqtisadi artımın təmin olunması
- rəqabət mühitinin təmin olunması
- işsizliyin azaldılması
- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi

154 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketinq

155 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- biznesdir
- marketinqdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- menecmentdir

156 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketinq

157 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilməsinə hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- sabitlik
- kütləvi istehsal məsrəfləri

158 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- idarəetməyə az xərclərin olması
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- qeyri-sabitlik
- reklama az xərclərin çəkilməsi

159 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

160 Əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

161 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

162 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

163 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- rəqabətin növündən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- kəmiyyətindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

164 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- azad rəqabətin olması
- tələb və təklifin balansızlığı
- resurs və əmtəənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması

- kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı

165 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması
 ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
 sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
 əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
 yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması

166 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- istehsalçıların mülkiyyətinin olması
 istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
 ixtisaslaşma
 əmək bölgüsü
 natural təsərrüfatın üstünolma

167 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
 iqtisadiyyatının təşkilinin və fəaliyyətinin fəaliyyətinin ictimai forması
 əmtəə mübadiləsinin forması
 ticarət yeri
 alıcılar və satıcıların məcmusu

168 Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi
 insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması
 istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
 ictimai əmək bölgüsü
 muzdlu əməyin üstünlüyü

169 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- adları çəkilənlərdən heç biri
 əmək bölgüsüdür
 maddi nemətlər və xidmətlərdir
 əmtəələrin və pulun hərəkətidir
 tələb və təklifin dəyişiklikləridir

170 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- kredit-pul
 büdcə-vergi
 xarici iqtisadi
 firmadaxili
 inzibati

171 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- bütün sadalananlar
 təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
 mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq

- sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq
- inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq

172 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- qarışıq iqtisadiyyat
- korporativ iqtisadiyyat
- sadalardan heç biri
- bütün sadalananlar
- sosial bazar təsərrüfatı

173 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsal sahələri ilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

174 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyası ibarətdir:

- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsal sahələri ilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

175 Bazarın tənzimləyici funksiyası ibarətdir:

- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
- İstehsal sahələri ilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

176 Bazar iqtisadiyyatının subyekt kimi dövlət hansı rolu oynayır?

- bütün sadalananlar
- istehlakçıdır
- istehsalçıdır
- resursların mülkiyyətçisidir
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsi həyata keçirir

177 İctimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- tələb və təklif tarazlaşdırılması
- istehsal istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- bütün göstərilənlərdən
- köhnəlmiş istehsalların bağlanmasına təsir etmək
- rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq

178 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- qiymətlərin məştabı

- tədavül vasitəsi
- qiymət müqyası
- tədiyyə vasitəsi
- dəyər ölçüsü

179 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- universal əmtəə
- pul kimi istifadə olunan şey
- əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
- insanlar arasında razılaşma məhsulu
- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə

180 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu

- cəmiyyətə zəruri olan əmtələrin istehsalına məsrəflər
- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- mübadilə dəyərində malik əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- istehlak dəyərində malik əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri

181 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- bazar dəyəri
- istehlak dəyəri
- ictimai-zəruri dəyər
- mübadilə dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi

182 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- əmtəənin qiymətliliyi
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri
- ictimai-zəruri dəyər

183 əmtəənin əsas xassələrinə aiddir:

- sadalanan heç biri
- əmtəənin çəkisi və ölçüləri
- istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri
- mübadilə dəyəri və bazar dəyəri
- bazar dəyəri və istehlak dəyəri

184 əmtəə – bu:

- inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya
- digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət
- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu

185 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerini yetirir:

- yığım vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi

186 Dünya pulu kimi istifadə oluna bilərlər:

- bank vekselləri
- qızıl və kağız pullar
- dönərlı valyuta və qızıl
- kağız pullar
- sadalanan heç biri

187 Kredit pullarına nə aid deyildir?

- banknotlar
- veksellər
- depozlarda olan pullar
- kağız pullar
- çeklər

188 Tam dəyərli pullar:

- kağız pullardır
- qızıl və gümüş sikkələrdır
- veksellər və çeklərdır
- elektron pullardır
- sadalananlardan heç biri deyildir

189 Kağız pulun qızıla dönərlılıyının ləğvi adlanır:

- pulun likvidliyi
- devalvasiya
- inflyasiya
- qızılın demonetizasiyası
- pulun denominasiyası

190 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları
- tədavüldən çıxan pul kütləsini
- pul aqreqatlarının cəmini;
- pulun funksiyalarını;
- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını

191 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir
- içtimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi
- ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi

192 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyaları yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

193 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

194 Supermarketdə əmtəələrin pulu ödənen zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü
- yığım vasitəsi

195 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü
- yığım vasitəsi

196 Bimetallizm və monometolizm – bu formalarıdır:

- kredit pullarının
- dünya pullarının
- qiymət miqyasının
- pul sistemlərinin
- elektron pullarının

197 Pul sistemi – bu:

- tədavüldəki pul kütləsidir
- pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
- milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir

198 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, müəyyən əmtəələr, kağız pullar, kredit pullar
- müəyyən əmtəələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- sikkələr, vanknotlar, veksellər, elektron pullar

199 Kim öz konsepsiyasında əmtəə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsinə birləşdirmişdir:

- A.Marşall
- L.Valras
- A.Smit
- D.Rikardo
- K.Menqer

200 əmtəənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqlar nəzəriyyəsi
- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

201 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

- əmtəənin ictimai dəyəridir
- əmtəənin mübadilə dəyəridir
- əmtəənin bazar dəyəridir
- əmtəənin istehlak dəyəridir
- əmtəənin nadirliyidir

202 əmtəənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- əmtəənin faydalılığı ilə

203 əmtəənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- əmtəənin faydalılığı
- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə

204 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- sadalananlardan heç birini
- nemətin mübadilə dəyərini
- nemətin istehlak dəyərini
- nemətin qiymətliliyi
- nemətin qiymətini

205 Smit paradoksu adlanan paradoks əmtəənin hansı xassəsinə əsaslanır?

- nadirlik
- faydalılıq
- sadalananlardan heç biri
- istehsal dəyəri

- mübadilə dəyəri

206 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
 istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
 bütün sadalananlar dəyər qanunun funksiyalarıdır
 sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil
 əmtəə istehsalçılarının differensiasiyası

207 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- tədavül vasitəsi
 dəyər ölçüsü
 tədiyyə vasitəsi
 dünya pulu
 yığılm vasitəsi

208 əmtəə təsərrüfatından fərqli olaraq natural təsərrüfatda əmək məhsulları

- əmtəə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir
 istehlak dəyərinə malik olmur
 ictimai istehlak dəyərinə malik olmur
 təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsmi deyil
 istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərinə malik olur

209 Tədavül üçün zəruri olan rulun miqdarını bu formulla müəyyən etmək olar:

- $P=M.V:Q$
 $M=V.P:Q$
 $V=P+Q:M$
 $M=P.V:Q$
 $M=P.Q:V$

210 əmtəənin bazar dəyəri əks etdirir:

- bu əmtəənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
 konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəəyə tələb və təklifin nisbəti
 əmtəənin bu və ya digər insan tələbatını ödəyə qabiliyyəti
 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti
 bu əmtəənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu

211 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- əmək birjası
 həmkarlar təşkilatı
 sahibkarlar cəmiyyəti
 istehlakçılar ittifaqı
 iqtisadi təhsil sistemi

212 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- ticarət palatası
 konsaltinq şirkətləri
 vergi sistemi

- emissiya sistemi
- sığorta sistemi

213 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazar strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

214 Daxili quruluş bazarın ayrı-ayrı elementlərinin yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi-bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazarın strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

215 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

- lokal bazar
- leqal bazar
- dünya bazarı
- milli bazar
- regional bazar

216 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

- innovasiya bazarı
- iş qüvvəsi bazarı
- istehsal vasitələri bazarı
- satıcı bazarı
- istehlak bazarı

217 Aşağıdakılardan qiymətli kağızların alqı-satqısını həyata keçirildiyi bazar adlanır:

- emissiya sistemi
- əmtəə birjası
- hərrac
- lizinq
- fond birjası

218 Bazar infrastrukturuna aiddir:

- yarmarkalar
- banklar
- sadalanan hamısı
- reklama agentliyi
- valyuta bircaları

219 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsniflənməyə aid olmayan bazarı göstərin:

- inhisarçı rəqabət bazarı

- leqal bazar
- azad bazar
- inhisarçı bazar
- oliqopoliya bazarı

220 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- idxal bazarı
- topdansatış bazarı
- pərakəndəsətış bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı
- ixrac bazarı

221 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- dilerdir
- maklerdir
- brokerdir
- fyuçersdir

222 Bu bazarlardan hansı subyektlər üdrə bazar təsnifatına aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- alıcılar bazarı
- satıcılar bazarı
- vasitəçilər bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı

223 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektibu deyildir:

- istiqrazlar
- səhmlər
- çeklər
- lisenziyalar
- beksellər

224 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- qiymətli kağızlar
- tədavül vasitələri
- innovasiyalar
- informasiya
- istehsal vasitələri

225 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada ilk dəfə yaranıb?

- Fransa 1897- ci ildə
- Böyük Britaniyada 1776-cı ildə
- İrlandiya, 1959-cu ildə
- İslandiya 1969-cu ildə
- ABŞ-da 1929-cu ildə

226 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin

- xammal bircaları
- audit şirkətləri
- konsaltinq firmaları
- istehsal müəssisələri
- kommərsiya bankları

227 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənəfət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- forvard sövdələşmələr
- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr
- mükafatlı sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr

228 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- listing
- ticarət üçün yerin verilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi
- informasiyanın verilməsi
- mübahisələrin tənzimlənməsi

229 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- bütün sadalananlar üçün
- xarici kapitalı cəlb etmək üçün
- azad rəqabəti təmin etmək üçün
- müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

230 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- emmisiya sistemi
- həmkarlar ittifaqları
- sahibkarların birlikləri
- istehlakçıların birlikləri
- iqtisadi təhsil sistemi

231 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- tələb təklifi üstələyirsə
- təklif tələbi üstələyirsə
- alıcılar satıcılardan çoxdursa
- satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
- bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirərsə

232 Bazar infrastrukturunun funksiyalarını aid deyil.

- sadalanan hamısı aiddir
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
- hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təcrübənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;
- istehsal sahəlin arasında resursların bölünməsi
- bazar münasibətləri iştirakçılarına öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;

233 əmək birjalarının vəzifələrinə aid olmayanı göstərin

- işsizlərə maddi yardımın verilməsi
- işsizlərin ixtisasının artırılmasının və “yaxın” peşələrə yiyələnməsinin təşkili
- Boş iş yerlərinin uçotu
- iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsinə
- bazar qiymətlərinin tətbiqi

234 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- vergi sistemi
- konsaltinq şirkətləri
- ticarət palatası
- sığorta sistemi
- auditor firmaları

235 Qiymət əmtəənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərif verən kimdir?

- M.Fridmen
- K.Marks
- A.Marşall
- A.Smit
- F.Kene

236 əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, onda:

- tələb həcmnin artması baş verər
- tələb əyrisinin sağa hərəkəti baş verər
- tələb əyrisinin sola hərəkəti baş verər
- tələb əyrisinin mailliyi dəyişər
- tələbin həcmnin azalması baş verər

237 Marşall konsersiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- təklifdən
- avadanlığın istifadə intensivliyindən
- sahədə firmaların miqdarından
- tələb və təklifdən
- tələbdən

238 Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- satıcı qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiyməti
- tarazlı qiymət
- alıcı qiyməti

239 Hansı tərif A. Marşalın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət- əmtəənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
- qiymət – əmtəəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
- qiymət- tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.
- qiymət- dəyərin pul ifadəsidir
- qiymət- əmtəənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir

240 Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- bütün müddəalar əks etdirir
- qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimin də indikator rolunu oynayır
- bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
- qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur
- qiymətlər sistemi əsas təşkilədici qüvvə rolunu oynayır

241 Qiymət üzrə qeyri - elastik tələb o deməkdir ki,

- əmtəənin qiyməti dəyişmir
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.

242 Qarşılıqlı əvəz olunan nemətlərə aiddir:

- rəng və fırça
- paltar və ayaqqabı
- dəftərlər və piroqlar
- taxıl və çörək
- qələmlər və flomasterlər

243 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- qələm və flomaster
- avtomobil və benzin
- pivə və kvas
- kabab və qoyun əti
- dəftər və peçeniya

244 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən diqər əmtəəyə tələbin artmasına səbəb olur, onda

- bu təsadüfi uyğunluqdur
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir
- bu o deməkdir ki, alıcıların qəirləri artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlandı

245 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
- bir- birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtəələrin qiymətlərinin dəyişməsi
- tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
- digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq bir əmtəəyə tələbin həcmnin dəyişməsi

246 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
- gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
- gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizinə əlavə olunur.
- qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür

247 Tələbin qiymət üzrə elastikliyini göstərir:

- təklifə təsir edən qeyri- qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
- qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
- qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
- qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması
- təklifin həcmnin resursların qiymətində asılılığı

248 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
- tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- alıcıların gəlirlirinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
- əmtənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq ana olan tələbin həcmnin dəyişməsi
- alıcıların bu əmtəni əldə etmək arzusu

249 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

- təklifdə azalma baş verir.
- təklifdə artım baş verir.
- qiymətlərin dəyişilməsi təklif qanunda nəzərə alınmır
- təklifin həcmi azalar.
- təklifin həcmi artır.

250 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
- bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq mümkün de
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.
- texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.

251 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil

- tələb
- təklif
- sadalanan heç biri aid deyil
- qiymət
- sadalanan hamısı aiddir

252 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

- əhalinin strukturunun dəyişməsi
- istehlakçıların gəlirləri
- qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti
- resursların qiyməti
- alıcıların sayı

253 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- faydalıq
- istək
- tələbat
- tələb
- zərurət

254 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- istehsalçıların arasından rəqəbət güclənir
- tələb də artır
- tələb azalır;
- tələbin kəmiyyəti artır;
- tələbin kəmiyyəti azalır;

255 Təklif qanunu əks etdirir:

- tələb və təklif arasından əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
- hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsini

256 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

- əhalinin yaş səviyyəsinin sayları
- əmtəələrin qiyməti
- istehlakçıların istək və arzuları
- gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü
- əvəzedici malların qiyməti

257 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- tələb əyrisinin sağa
- təklif əyrisinin sağa
- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- təklif əyrisinin sola
- tələb əyrisinin sola

258 İki əmtəə qarşılıqlı əvəz olunandrsa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşayiət olunur?

- ikinci əmtəyə tələbin həcmi artır.
- heç bir dəyişiklik baş vermir
- ikinci əmtəyə tələbin həcmi azalır.
- ikinci əmtəyə tələb azalır.
- ikinci əmtəyə tələb artır

259 əgər iki əmtəə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- ikinci əmtəyə tələbin həcmnin aşağı düşməsi qarşılıqlı tamamlayandırsa, onda birinciyə
- heç bir dəyişiklik doğurmur
- ikinci əmtəyə qiymətin yüksəlməsi
- ikinci əmtəyə tələbin həcmnin artması
- ikinci əmtəyə qiymətin azalması

260 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar tarazlığı
- son faydalılıq qanunu
- bazar mexanizmidir
- bazarın konyukturudur
- dəyər qanunu

261 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- əmtəə ehtiyatları
- istehsalın əmtəə məhsulu
- əhalinin yığımları
- bütün sadalananlar aiddir
- idxalın həcmi

262 əmtəəyə tələb əyrisi üfiqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,:

- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 –a bərabərdir
- əmtəəyə tələb mütləq elastikdir
- əmtəəyə tələb elastikliyi mənfidir
- əmtəəyə tələb mütləq qeyri- elastikdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir

263 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,

- əmtəənin təklif elastikliyi mənfidir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 –a bərabərdir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtəənin təklifi mütləq elastikdir
- əmtəənin təklifi mütləq qeyri- elastikdir

264 əgər əmtəənin qiymətinin 5% düşməsi əmtəənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, on da bu əmtəənin təklifi:

- mütləq qeyri- elastikdir
- elastikdir
- qeyri- elastikdir
- mütləq elastikdir
- vahid elastikliyə malikdir

265 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- ən zəruri əmtəələrə nisbətən zinət şeylərinə
- zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtəələrə
- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdursa
- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa
- o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər

266 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a və bərabədirsə onda bu o deməkdir ki,

- hər iki əmtəəyə tələb mütləq qeyri – elastikdir
- hər iki əmtəə aşağı keyfiyyətlidir
- bu qarşılıqlı əvəzədən əmtəələrdir
- bu qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrdir
- əmtəələrə tələb bir- birindən asılı deyildir

267 əmtəə istehsalçısı onun qiyməti 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəəyə tələb:

- mütləq qeyri- elastikdir
- vahid elastikli tələbdir
- qeyri-elastikdir
- elastikdir

- mütləq elastikdir

268 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır
 təcrübə topladıqca sahibkarlıq qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşır
 bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
 qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
 əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır

269 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- sahələrarası rəqabətin
 yalnız tələbin dəyişikliklərinin
 istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
 tələb və təklifin tərəffüdlərinin
 yalnız təklifin dəyişikliklərinin

270 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
 müqavilə qiymətləri
 pərakəndəsatış qiymətləri
 topdansatış qiymətləri
 bütün sadalananları səciyyəvidir

271 əmtəənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtəənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnoloqiyanın tətbiqi
 əmtəəyə tələbin azalması
 əmtəənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
 əmtəə istehsalçıların sayının artması
 əmtəə təklifinin azalması

272 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tələb qiyməti səviyyəsində
 tarazlı qiymətdən yüksək
 tarazlı qiymətdən aşağı
 tarazlı qiymət səviyyəsində
 təklif qiyməti səviyyəsində

273 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
 rəqabəti saxlamaq üçün
 istehlakçılara yardım etmək üçün
 istehsalçılara yardım etmək üçün
 bazar tarazlığını təmin etmək üçün

274 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metod daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yol verilməzdir
 vergi və subsidiyaların köməyi ilə
 qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması

- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi

275 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa:

- əmtənin təklifi artır.
- satıcılar bazarı formalaşır.
- əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir.
- əmtə artıqlığı yaranır.
- ehtiyatların qiyməti azalır.

276 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtə qiymətinin dəyişməsi
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- istehsala vergilərin dəyişməsi
- əmtənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması
- əmtə istehsalçıların sayının azalması

277 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olur:

- bütün sadalananlar təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb ola bilər
- bu əmtənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- istehsala vergilərin artması
- bu əmtənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur

278 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- H.Hossen
- A.Kurmo
- İ.Bentam
- A.Smit
- A.Marşall

279 əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

- bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
- istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən
- istehlakçının büdcəsində əmtənin xüsusi çəkisindən
- əmtənin məxsus olduğu əmtə qrupundan
- təklifin həcmindən

280 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtələrə aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
- 1
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 0-dan kiçik
- 1-dən böyük

281 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
- 1

- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 0-dan kiçik
- 1-dən böyük

282 əmtənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

- verilmiş əmtənin əmtəə istehlakçılarının sayı
- istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti
- ehtiyatların qiyməti
- əmtənin qiyməti
- əvəzləyici əmtələrin qiyməti

283 Təklifin elastikliyi nə dəyişdirə bilər:

- göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
- dəb
- texniki tərəqqi
- əmtəyə olan tələb

284 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
- qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
- qiymətin artması və təklifin həcmnin azalması
- qiymətin azalması və təklifin artması
- qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına

285 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət azalar
- tarazlı qiymət artar
- əmtənin tarazlı həcmi artar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar

286 əmtəyə tələbin azalması nəyə səbəb ola bilər?

- bu əmtəyə qiymətlərin qalxmasını gözləmək
- bu əmtənin təklifinin azalması
- bu əmtənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- əmtə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması

287 əgər iki əmtənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

288 əmtəə təklifinin azalması nəyi artırır?

- əmtəə – əvəzəndicilərinə olan tələbin

- bu əmtəyə olan tələbin
- bu əmtənin gəlir üzrə tələb elastikliyinin
- bu əmtənin qiymət üzrə təklif elastikliyinin
- qarşılıqlı tamamlayan əmtələrə olan tələbin

289 Aşağıdakı müddəalardan hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtəə səciyyəsinə aid deyildir?

- bu əmtəə ən zəruri əmtəədir
- alıcılar əmtənin alqısına öz xərclərinin cüzü hissəsinə sərb edirlər
- qiymət elastikliyi əmsalı 1 –dən azdır
- əmtəyə tələb həjminin faiz dəyişməsi əmtəə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır
- bu əmtənin çoxlu miqdarda əvəzediciləri vardır

290 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, on da bu əmtəə:

- zinət əşyasıdır
- ən zəruri əmtəədir
- tamamlayıcı əmtəədir
- əmtəə- əvəzedicisidir
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir

291 əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- əmtəə- əvəzedicisinin olmaması
- istehsal vergilərin artması
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəyə qiymətin enməsi

292 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yaraşmaları birləşdirmişdir?

- təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsi
- istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsi

293 Vergilərin köməyilə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi siyasəti hansı neqativ effektdə səbəb ola bilər?

- sadalananlardan heç birinə
- əmtələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi
- əmtələrin istehlakının artması
- əmtələrin istehsalının artması
- qiymətlərin artması

294 əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılıqlarının kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- həç nə baş verməz
- əmtəə artıqlığı əmələ gələr
- əmtəə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- tələbin həcmi artar

295 Hansı halda həm tələbin həcmnin, həm də təklifin həcmnin azalması zamanı əmtənin qiyməti artar?

- belə ola bilməz
- əgər tələbin həcmi təklifin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər təklifin həcmi tələbin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər bu əmtəə üçün əmtəə- əvəzediciləri varsa
- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa

296 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- avtomobilin qiyməti artacaq
- benzinə tələb artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək

297 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
- əmtəə tarazlıq qiymətilə satılır
- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
- əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür

298 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- əmtəənin qiyməti sabit olacaq
- təklif əyrisi daha az mailli şəkildə malik olur
- təklif əyrisi daha dikdir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq

299 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddəə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtəə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtəə miqdarının artmasına səbəb olur
- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtəə miqdarının azalmasına səbəb olur
- əmtəənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtəə miqdarının artması ilə nəticələnir
- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır

300 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar

301 Aşağıdakı müddəələrdən hansı əmtəyə tələb elastikliyinə aid deyildir?

- əmtəyə tələbin həcmi faiz dəyişməsi əmtəənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdursa
- alıcılar əmtəə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər
- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
- əgər əmtəənin qiyməti artarsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa
- əgər əmtəənin qiyməti azalarsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalarsa

302 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabərsə, onda bu o deməkdir ki,

- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır

303 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

- bu əmtəənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
- bu əmtəənin əvəzedicilərinin sayından
- əgər əmtəəyə tamamlayıcı əmtəələr varsa
- bu əmtəənin istehsalçıların qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən
- bu əmtəənin ən zəruri əmtəə və ya zinət əşyası olmasından

304 əmtəənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəəyə tələb artarsa, onda:

- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı isə dəyişməz
- tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtəə miqdarı isə artar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı azalar

305 əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yuxarı olarsa nə müşayiət olunur?

- bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar
- bu əmtəəyə tələb elastikdir
- bu əmtəəyə tələb qeyri-elastikdir
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar
- bazarda əmtəə artıqlığı yaranar

306 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxma bilər?

- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində
- qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində
- vergilərin artması nəticəsində

307 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində
- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
- tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
- istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

308 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır
- tələb qiyməti
- təklif qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiymət

309 Hansı əmtəə normal əmtəə sayılır:

- qiymətlərin dəyişilməsi ilə onlara tələbin dəyişmədiyi əmtəələrdir
- stabil olaraq tələbi çox olan əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- stabil olaraq tələbi az olan əmtəə

310 Səciyələrin təhlili metodunun müəllifi kimdir.

- İ.Bentam
- C.Hiks
- K.Lankaster
- C.Klark
- Y.Slutski

311 Fayda nədir?

- nemətin insanın bu və digər tələbatı ödəmək qabiliyyəti
- nemətin istehlakçıya fayda gətirmək xassəsi
- qeyri iqtisadi kateqoriyadır
- insanın sağlamlığı üçün faydalı olan elementlərinin mövcudluğu
- əmtəələrin istehsal olunmasının səbəbi kimi onların obyektiv xassəsi

312 Qiffen paradoksu bunlara münasibətdə təzahür olunur:

- əvəzləyici əmtəələr
- zinət əşyaları
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- aşağı keyfiyyətli məhsullar
- tamamlayıcı əmtəələr

313 Bütçə xətti göstərir:

- bazar qiymətlərinin dəyişməsinə
- tələbin ödənilmə dərəcəsini
- tələbin həcmninə qiymətdən asılılığını
- istehlakçının malik olduğu gəlirin müqabilində ola biləcək iki əmtəənin müxtəlif kombinasiyalarını
- istehlakçıya eyni faydalılıq verən iki əmtəənin mümkün olan müxtəlif kombinasiyalarını

314 Ordinalist istehlakçı davranışının nəzəriyyəsi başqa cür adlanır

- faydalılığın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- faydalılığın sıra nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- menecer nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi

315 Son faydalılıq - bu:

- istehlakçının əlavə nemət vahidinin istehlakından aldığı məmnunluq
- istehlakçının almaq istədiyi faydalılığın maksimal səviyyəsi
- ümumi faydalılıq
- müəyyən miqdarda pul vəsaitinin xərclənməsi müqabilində əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq
- müəyyən miqdar nemətin istehlakından əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq

316 İstehlakçının müəyyən dəst əmtəələrin istehlakından aldığı məmnunluq necə adlanır?

- yutil
- ümumi faydalılıq
- əvəzətmə effekti
- son faydalılıq
- gəlir effekti

317 İstehlakçıların onların gəlirləri və şəxsi üstünlükverimlərindən asılı olaraq müxtəlif məhsul və xidmətlərə tələbin formalaşması prosesi adlanır:

- təklifin elastikliyi
- bazar qiymətlərinin formalaşması
- bazar tələbinin formalaşması
- istehlakçı davranışı
- tələbin elastikliyi

318 Faydalılığın ölçülməsinə iki əsas yanaşma:

- marksist və klassik
- ordinalist və kordinalist
- keynsçi və neoliberal
- istehsal və qeyri-istehsal
- marksist və monetar

319 Faydalılıq məfhumunu iqtisadi tədqiqatlarda ilk dəfə kim işlətmişdir:

- K.Marks
- A.Smit
- U.Cevons
- İ.Bentam
- K.Menger

320 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinin əsas tədqiqat obyektı:

- bütün sadalananlar
- istehsal sferası
- mübadilə sferası
- qeyri-istehsal sferası
- maliyyə bazarı

321 Son hədd faydalılığının azalması prinsipi şəraitində nemətlərin istehsalının artması;

- son hədd faydalılığını azaldar və nəticədə ümumi faydalılığını azaldar
- ümumi faydalılığını azaldır
- doğru cavab yoxdur
- son hədd faydalılığını azaldar, ümumi faydalılığını isə artır
- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi qiymət almasına səbəb ola bilər

322 Qiymət-istehlak xətti birləşdirir.

- büdcə xətlərinin kəsişmə nöqtələrini
- əmtələrdən birinin qiymətinin dəyişməsi zamanı istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- gəlirlərin müxtəlif səviyyəsində istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- fərqsizlik əyrilərinin kəsişmə nöqtələrini
- doğru cavab yoxdur

323 Nemətlər dəsti istehlakçı üçün optimal olur, əgər:

- verilmiş gəlir səviyyəsində istehlakçının maksimum faydalılıq əldə etməsi təmin edilir
- istehlakçının büdcəsindən xərclər minimaldır
- istehlakçının əldə etdiyi faydalılıq əmtəə dəstlərinin dəyərindən çoxdur
- son hədd faydalılığı maksimaldır
- nemətlərin əvəzlənməsinin son hədd norması onların qiymətlərindən aşağıdır

324 Aşağıkefiyyətli adlanan nemət:

- səmərəsiz texnologiya əsasında istehsal edilləndir
- istehlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyələnir
- istehlakçının sağlamlığına ziyan vurur
- bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır
- istehlakçının gəlirinin artması ilə ona tələbin azalması ilə səciyyələnir

325 Üstünlükvermənin tranzitivlik aksiomu fəaliyyət göstərsə, istehlakçının fərqsizlik əyriləri:

- kəşif bilməzlər
- şaquli ola bilməz
- üfüqi ola bilməz
- müsbət meyilli ola bilər
- mənfi meyilli ola bilməz

326 koordinalist faydalılıq nəzəriyyəsinin ordinalist nəzəriyyədən fərqi:

- bütün göstərilənlər doğrudur
- modellərdən istifadə edilməməsidir
- fərdi istəklərin nəzərə alınmamasındadır
- faydalılığın kəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab etməsidir
- faydalılığın maksimumlaşdırılması şərtlərini öyrənmir

327 Engel əyrisi göstərir:

- istehlakçının pul gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin keyfiyyəti arasındakı nisbəti
- istehlakçının gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin miqdarı arasındakı nisbəti
- fərqsizlik əyrilərinin məcmusunu
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd faydalılığını
- istehlakçının tarazılıq vəziyyəti

328 . İstehlakın ödənilməsi səviyyəsinin dəyişilməzliyi şəraitində X nemətindən istifadənin bir vahid artırılması üçün Y nemətindən imtinanın – bu:

- X nemətinin son faydalılığı
- Y nemətinin son faydalılığı
- düzgün cavab yoxdur
- X və Y nemətlərinin ümumi faydalılığı
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd norması

329 əgər istehlakçı büdcə xətti ilə hüdudlanmış üçbucaq daxilindəki nöqtədə təmsil olunan kombinasiyanı seçərsə, o

- faydalılığı maksimumlaşdırır
- istehlakçı tarazlığı vəziyyətində olur
- öz gəlirini tam istifadə etmir

- gəlirinin imkan verdiyindən çox əmtəə almaq istəyir
- bütün gəliri əmanətlərə xərcləyir

330 Fərqsizliklər əyrisinin vəziyyəti və mailliyi izah olunur:

- əvəzedici əmtəələrin qiymətləri ilə
- istehlakçı gəlirlərin miqdarı ilə
- istehlakçının üstünlükverimləri ilə
- əmtəələrin qiymətləri və istehlakçının gəlirləri ilə
- alınan əmtəələrin qiymətləri ilə

331 Son hədd faydalılığının azalması qanunu - bu o deməkdir ki, ümumi faydalılıq:

- dəyişmir
- artan sürətlə artır
- artan sürətlə azalır
- yavaş sürətlə azalır
- yavaş sürətlə artır

332 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi faydalılığı
- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi
- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- öz gəlirini
- son faydalılığı

333 əgər son faydalılıq mənfi olarsa ümumi faydalılıq:

- mənfi olur
- artır
- dəyişməz qalır
- nisbətən zəif artır
- azalır

334 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

335 əmtəələrdən birinin qiyməti dəyişildikdə:

- büdcə xətti sağa dəyişilir
- büdcə xəttinin mailliyinin dəyişilməsinə səbəb olur
- fərqsizlik əyrisi dəyişilir
- büdcə xəttinə təsir etmir
- büdcə xətti sola dəyişilir

336 Büdcə xəttinin yerdəyişməsi yaranır:

- son faydalılıq dəyişildikdə
- əmtəələrdən birinin qiyməti azaldıqda

- bu məhsulların qiymətinin artmasında
- gəlirin həcmi dəyişildikdə
- ümumi faydalılıq dəyişildikdə

337 Fərqsizlik əyriləri konsepsiyasını işləyib hazırlamışdı:

- L. Valras
- B.Pareto
- İ. Bentam
- K.Menger
- C.Hiks

338 Fərqsizlik əyrisi – bu əyri:

- aşağı keyfiyyətli əmtəələrə tələbi
- bərabər miqdarda iki nemətin
- əmtəələr dəstəsinin faydalılığının bərabər səviyyəsi
- istehlakçı gəlirlərin bərabər səviyyəsi
- əmtəələrin qiymətlərinin bərabərliyi

339 İstehlakçı davranışı qaydası başqa cür adlanır:

- dəyər qanunu
- tələb qanunu
- Qiffen paradoksu
- Qossenin birinci qanunu
- Qossenin ikinci qanunu

340 Yutil – bu şərti vahid əks etdirir:

- əvəzləmə səmərəsinin həcmi
- tələbatın ödənilməsi dərəcəsini
- bütö məhdudluğu həcmi
- ümumi və son məhsuldarlığın nisbəti
- gəlir effektinin həcmi

341 Son faydalılığın azalması prinsipi adlanır:

- dəyər qanunu
- gəlir effekti
- əvəzləmə effekti
- Qiffen paradoksu
- Qossenin birinci qanunu

342 əmtəəyə fərdi tələbin qrafiki nəyin əsasında yenidən qurula bilər?

- “gəlir-istehlak” xətti
- Enqel əyrisi
- əvəzləmə effektinin qrafik təsviri
- gəlir effektinin qrafik təsviri
- “qiymət-istehlak” xətti

343 İki əmtəənin istehlakı zamanı əmtəələrdən birinin qiyməti düşərsə istehlakçının tarazlıq nöqtəsi yerini dəyişir:

- daha aşağı fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- daha yüksək fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- istehlakçının tarazlıq nöqtəsi dəyişmir
- yeni büdcə xəttinə
- həmin fərqsizlik əyrisi boyunca

344 Enqel əyriləri.

- “gəlir-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
- “ qiymət-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
- təklifdə dəyişiklikləri əks edilir
- faydalılığın səviyyəsində dəyişiklikləri əks etdirir.
- fərqsizlik əyriləri ilə üst-üstə düşür

345 Hansı halda aşağı kefiyyətli nemətlərin qiyməti düşdükdə onların istehlakı azalır.

- “Gəlir-istehlak” xətti azalan olduqda
- gəlir effekti əvəzləmə effektindən yüksək olduqda və onlar müxtəlif istiqamətə yönəldikdə
- gəlir effekti və əvəzləmə effektləri eyni istiqamətə yönəldikdə
- gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərə yönəldikdə
- əvəzləmə effekti gəlir effektindən yüksək olduqda

346 İstehlakçı seçimi nədir?

- doğru cavab yoxdur
- alternativ gəlir mənbəyinin seçilməsi
- faydalılığı maksimumlaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar qəbul etmək
- hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətə münasibət
- nemətin faydalılığının hesablanması

347 Tələb əyrisinin mənfi meyilliyi izah oluna bilər:

- son faydalılığın azalması qanunu ilə
- Qiffen paradoksu ilə
- gəlir effektilə
- fərqsizliklərin əyriləri ilə
- Qossenin ikinci qanunu ilə

348 Nemətlərin son faydalılığı arasındakı nisbətlər aşağıdakıların nisbətləri kimidir:

- düzgün cavab yoxdur
- onların qiymətləri
- onların dəyərləri
- fərqsizlər əyriləri
- büdcə xətləri

349 Ümumi faydalılığın aşağıdakı siyahıda hansı son hədd faydalılığının azalması qanununu əks etdirir:

- 300,400,500,400
- 300,400,500,600
- 300,550,850,1200
- 300,500,1700,9700
- 300,350,370,380

350 Aşağıdakı müddələrdən hansı düz deyildir?

- fərqsizliklər əyrisi üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- büdcə xətti üzərində olan hər hansı nöqtə iki müxtəlif əmtəənin müəyyən kombinasiyasını əks etdirir
- bütün mülahizələr doğrudur
- büdcə xətti üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- fərqsizliklər üzərində olan bütün nöqtələr tələbatın ödənilməsinin eyni səviyyəsini əks etdirir

351 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi faydalılığı
- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi
- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- öz gəlirini
- son faydalılığı

352 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

353 İstehlak tarazlığı nöqtəsi – bu:

- düzgün cavab yoxdur
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin toxunma nöqtəsi
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin kəsişmə nöqtəsi
- büdcə xəttində yerləşən istənilən nöqtə
- fərqsizlər əyrisinin ən yuxarısında yerləşən istənilən nöqtə

354 Qiffen paradoksu ibarətdir:

- əmtəələrin bütün qiymətlərində tələbin dəyişməzliyində
- əmtəənin qiyməti azaldıqda ona tələbin azalmasında
- əmtəənin qiyməti azalarsa ona tələb artmaqda
- son faydalılığın artmasında
- ümumi faydalılığın azalmasında

355 əvəzləmə effekti ondan ibarətdir ki;

- son hədd faydalılığı son hədd faydalılığını üstələyir
- istehlakçı üçün bütün nemətlər bərabər qiymətlidir
- qiymətlərin azalması əmtəəyə nisbi cəlbədiciyi artırır və ona tələbin artmasına səbəb olur
- əgər əmtəənin qiyməti azalarsa istehlakçının həmin əmtəədən real gəliri artır
- təkrar istehlakçılarda əmtəənin faydalılığı azalır

356 İstehlakçı davranışı qaydası ondan ibarətdir ki;

- istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı artır
- istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı azalır
- əmtəənin qiyməti azalarsa istehlakçının bu əmtəədən istifadəsinin real gəliri artır
- istehlakçı üçün bütün nemətlər eyni qiymətlidir
- hansı əmtəənin alınmasına, sərf olunmasına baxmayaraq xərclənmiş sonuncu pul vahidi eyni faydalılıq gətirməlidir

357 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün meyar kimi qəbul olunmuşdur.

- belə meyar yoxdur
- məntətin həsmi
- kapitalın həsmi
- işləyənlərin sayı
- iştehsalın həsmi

358 Avanslaşdırılmış kapitalın dəyəri üzrə artdığı və öz ilkin formasına qayıtdığı vaxta deyilir:

- kapitalın təkrar istehsal prosesi
- kapital dövrünü
- kapitalın dövriyyə sürəti
- kapitalın dövriyyə vaxtı
- investisiya dövrü

359 İntestisiya mənbəyininə aid deyil:

- sadalananların hamısı investisiya mənbəyi ola bilər
- səhmlərin buraxılışı və satışından vəsaitlər
- bank kreditləri
- mənfəət
- dividendlər

360 Gəlir əldə etmək məqsədilə təsərrüfat fəaliyyətinə vəsait qoyulması belə adlanır:

- investisiya
- amortizasiya
- kapitalın dövriyyəsi
- kapitalın dövrünü
- diskontlaşdırma

361 Ticarət mənfəəti əldə etməyə yönümlənmiş ticarət fəaliyyəti belə adlanır:

- sahibkarlıq
- marketinq
- menecment
- kommersiya
- biznes

362 Gəlir və ya şəxsi mənfəət gətirən istənilən fəaliyyət növü belə adlanır:

- biznes
- menecment
- kommersiya
- sahibkarlıq
- marketinq

363 Açıq və qapalı səhmdar cəmiyyətləri arasında fərq nədədir?

- Onların arasında heç bir fərq yoxdur
- Açıq səhmdar cəmiyyətləri daha aşağı dividend verirlər
- Qapalı səhmdar cəmiyyətinin səhmləri qiymətli kağızlar bazarında satışa çıxarılmır
- Qapalı səhmdar cəmiyyətlərinin öz məhsullarını xaricə satmaq hüququ yoxdur

- Açıq səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin bir hissəsi həmişə dövlətə məxsusdur

364 Firmanın hüquqi şəxs kimi fəaliyyətini dayandırılmasına səbəb ola bilər:

- diversifikasiya
 rəqabət
 qovuşma
 İri firma tərəfindən udulması
 əksmərkəzləşdirmə

365 Mülkiyyətçi gündəlik operativ əməliyyat nəzarətini və firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsini həyata keçirir fikiri aşağıdakılardan hansına aiddir:

- yuxarıdakıların heç biri
 davranış nəzəriyyəsi
 artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
 menecer nəzəriyyəsi
 ənənəvi nəzəriyyə

366 Bir istehsal tsiklində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə keçirən istehsal vasitəsi necə adlanır?

- investisiya kapitalı
 maliyyə kapitalı
 əsas kapitalı
 dövriyyə kapitalı
 nizamnamə kapitalı

367 İstifadə olunması prosesində fiziki aşınma nəticəsində öz dəyərini hissə-hissə məşsul üzərinə keçirən istehsal vasitələri nədir?

- investisiya kapitalı
 maliyyə kapitalı
 əsas kapital
 dövriyyə kapitalı
 nizamnamə kapitalı

368 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
 diversifikasiya
 daxili artım
 şaquli inteqrasiya
 üfüqi inteqrasiya

369 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- sadalananlardan heç biri
 həcmənin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
 firmanın menecer nəzəriyyəsi
 ənənəvi firma nəzəriyyəsi
 çoxməqsədli nəzəriyyə

370 Marks nəyi fiktiv kapital hesab edir:

- iqtisadi mənfəət

- əsas kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- amortizasiya fondu
- qiymətli kağızları

371 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- avans edilmə
- maliyyələşmə
- investisiya
- amortizasiya
- diskontlaşdırma

372 İntestisiya – bu:

- kapitalın dövriyyəsinin artırılması xərcləri
- məhsul vahidinin istehsalı üçün xərclər
- əsas kapitalın yaradılması, genişləndirilməsi və texniki silahlandırılması üçün xərclər
- istehsal vasitələrinin fiziki aşınması
- istehsal heyətinin əməyinin ödənilməsi xərcləri

373 İntestisiya resursları bunlardır:

- müəssisənin nizamnamə kapitalı
- maliyyə və insan resurslarının məcmusu
- investisiya şirkətlərinin vəsaiti
- istehsalın təşkili üçün zəruri olan kapital elementləri (ünsürləri)
- təkrar istehsal prosesində istifadə edilən iqtisadi resurslar

374 Müəssisənin cari xərclərinə hansı məsrəflər aid deyildir?

- əsaslı tikinti xərcləri
- ictimai fondlara ödəmələr
- əməyin ödənilməsi xərcləri
- kapitalın alınmasına çəkilən xərclər
- avadanlığın alınması xərcləri

375 Xalis investisiyalar ümumilərdən nəyin miqdarı qədər fərqlənir?

- orta istehsal xərcləri
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- mənfəət
- amortizasiya

376 Daha məhsuldar texnikanın meydana gəlməsi ilə əlaqədar avadanlıqların qiymətləndirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

377 Fiziki aşınma nəticəsində avadanlıqların dəyərinin itirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

378 Kapital ünsürlərinin artması hesabına istehsalın həcmnin artması nə adlanır?

- kapitalın dövrəni
- amortizasiya
- kapitalın dövriyyəsi
- investisiya
- diskontlaşdırma

379 Hansı firma nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinin çox olduğunu irəli sürür:

- sadalananlardan heç biri
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- davranış nəzəriyyəsi
- həmçinin maksimallaşdırılma nəzəriyyəsi

380 Vahid texnoloji prosesin müxtəlif mərhələlərini həyata keçirən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- konqlomerat
- üfüqi birləşmə
- şaquli birləşmə
- diversifikasiya

381 Eynitipli məhsul istehsal edən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- konqlomerat
- üfüqi birləşmə
- şaquli birləşmə
- diversifikasiya

382 Birləşmək – bu:

- firmanın elmi tədqiqatlar sahəsində birləşməsi
- inhisarçı danışıqı
- bir firma tərəfindən digərinin alınması
- şirkətlərin birləşməsi haqqında qarşılıqlı müqaviləsi
- məhsulların reallaşdırılması sahəsində firmaların fəaliyyətinin birləşməsi

383 Satışdan gəlirin maksimallaşdırılması hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- firmanın davranış nəzəriyyəsi) sadalananlardan heç biri
- həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmanın menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi

384 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- sadalananlardan heç biri
- həcmi maksimumlaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmann menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə

385 Firmanın belə nəzəriyyəsi mövcud deyil:

- bütün sadalananlar mövcuddur
- həcmi maksimumlaşması nəzəriyyəsi
- menecer
- ənənəvi
- məqsədlərin maksimumlaşması nəzəriyyəsi

386 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, ortaqlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- rəqabətin növündən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- kəmiyyətindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

387 İntestisiyaların ödənmə (geri qayıtma) müddətini hesablamaq üçün investisiya məbləğini bölmək lazımdır:

- illik mənfəətə
- illik amortizasiya + illik mənfəət
- fiziki aşınma məbləğinə
- mənəvi aşınma məbləğinə
- illik amortizasiya

388 Dövriyyə kapitalına aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- iş qüvvəsi
- qeyri-istehsal binaları
- xammal
- materiallar

389 əsas kapitala aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- avadanlıqlar
- qurğular
- istehsalat binaları
- yanacaq

390 Sənaye kapitalının belə forması mövcud deyil:

- yuxarıda adları çəkilən bütün formalar mövcuddur
- əmtə
- qeyri-məhsuldar
- məhsuldar
- pul

391 Kapitalın dövryyəsi - bu:

- pul kütləsinin dövrəni
- investisiya prosesi
- kapitalın pul formasında əmtəə formasına çevrilməsi
- sənaye kapitalının dövrənin daim təkrar olunması
- əmtəənin reallaşdırılması və mənfəətin götürülməsi

392 Sənaye kapitalının hərəkəti hansı formadan başlanır:

- adları çəkilənlərin heç biri ilə
- məhsuldar
- pul
- əmtəə
- kapitalın fəaliyyət göstərdiyi sahədən asılıdır

393 Kapitalın hərəkətinin II mərhələsi:

- Ə-Ə1
- Ə1 – P1
- ... İ ...
- P – Ə
- P – P

394 Kapitalın hərəkətinin III mərhələsi:

- Ə-Ə1
- ...Ə1 – P1
- ... İ ...
- P – Ə
- P – P1

395 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- menecmentdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- biznesdir
- marketinqdir

396 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketinq

397 Firmanın inkişafının daxili mənbəyi deyil:

- bütün sadalananlar
- qiymətli kağızların əlavə buraxılışından vəsait
- borc vəsaitləri

- firmanın öz resursları
- firmaların birləşməsi

398 Həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsində əsas problem budur:

- son hədd xərclərinin hesablanması
- alıcı üstünlükveriminin hesablanması
- son hədd gəlirlərinin hesablanması
- mənfəətin bölüşdürülməsi
- firma işçilərinin artırılması

399 Alternativ firma nəzəriyyələrindən birinə görə sahibkarlar və menecerlərin məqsədləri eyni olur:

- səhmlərin miqdarının artırılması
- satışdan gəlirin maksimallaşdırılması
- firma həcmnin maksimallaşdırılması
- mənfəətin maksimallaşdırılması
- istehlakçı tələbatının maksimum ödənilməsi

400 Menecer nəzəriyyəsinə əsaslanaraq firma satışın həcmi maksimumlaşdırmağa üstünlük verir:

- oliqopoliya şəraitində
- həmişə
- uzunmüddətli dövrdə
- qısamüddətli dövrdə
- inhisarçılıq şəraitində

401 Boumol və Uilyamson hansı nəzəriyyənin müəllifləridir:

- izafi dəyər nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

402 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketinq

403 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilməsinə hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- sabitlik
- kütləvi istehsal məsrəfləri

404 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- qeyri-sabitlik

- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- reklama az xərclərin çəkilməsi

405 Xalis investisiyalar və amortizasiyanın cəmi:

- diskontlaşdırılmış dəyərdir
- ümumi investisiyalardır
- dövriyyə kapitalıdır
- əsas kapitaldır
- mənəvi aşınmadır

406 İntestisiyaların təkrar istehsal strukturu göstərir:

- investisiyaların fəal və passiv elementləri arasında nisbəti
- investisiyaların regionlar üzrə bölgüsünü
- investisiyaların sahələr üzrə bölgüsünü
- başa çatmış və başa çatmamış tikintilər arasında nisbəti
- ümumi və xüsusi investisiyalar arasında nisbəti

407 Qida məhsulları istehsal edən müəssisənin parfumeriya fabriki və məişət kimyası vasitələri istehsal edən müəssisə ilə birləşməsi nəyə aiddir:

- diversifikasiya
- daxili artım
- Üfüqü inteqrasiya
- şaquli inteqrasiya
- əksmərkəzləşdirmə

408 Hazır məhsul istehsal edən firmanın tikiş fabrikinin alması nəyə misaldır.

- əksmərkəzləşdirmə
- daxili artım
- şaquli inteqrasiya
- Üfüqü inteqrasiya
- diversifikasiya

409 əsas kapitalın dəyərinin istifadə olunan əmək ehtiyatlarının sayına nisbəti nəyi göstərir?

- əmək məhsuldarlığını
- amortizasiya norması
- fondverimini
- illik amortizasiyanı
- əməyin fondyora yüklənməsini

410 əsas kapitalın dövriyyəsinə aid olmayanı göstərin:

- diskontlaşdırma
- amortizasiya
- mənəvi aşınma
- fiziki aşınma
- investisiya

411 Texnoloji səmərəlilik nədir?

- mövcud istehsal ehtiyatlarından istifadə olunması texnologiyası;
- hazırda ən yeni texnologiyaların tətbiqi;
- verilmiş buraxılış həcminin təmin edilməsi üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uyğunlaşdırılması;
- istehsalda işçilərin maşınlarla əvəz olunmasının ən yaxşı üsulları;
- istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsulu;

412 Mikroiqtsadi təhlildə istehsal elədikdə nə başa düşülür:

- texnoloji proseslərin cəmidir.
- ehtiyatların məhdudluğu probleminin həll edilməsi vasitəsidir;
- maddi nemətlərin yaradılması prosesidir;
- istehsal ehtiyatlarının nemətə çevrilməsi prosesi;
- bazar tələbinə cavab verə bilən nemətlərinin yaradılması prosesidir;

413 X.Saymonun təklif etdiyi davranış nəzəriyyəsinin əsas anı hesab olunur:

- adları çəkilənlərin heç biri ilə
- güzəşt məharəti
- vaxt məhdudiyətinin təyin edilməsi
- hüquq və vəzifələrin dəqiq bölgüsü
- büdcə məhdudiyətinin tətbiq edilməsi

414 Konsern – firma təşkilinin əsas forması olmaqla aşağıdakı yollarla yaradılır:

- udulma
- daxili artım
- üfüqi inteqrasiya
- diversifikasiya
- əks-mərkəzləşdirmə

415 Marketing termini ilk dəfə nə vaxt və harada meydana gəlib?

- XX əsrin sonunda İtaliyada
- XX əsrin ortalarında Fransada
- XX əsrin ortalarında Böyük Britaniyada
- XX əsrin əvvəllərində ABŞ-da
- XIX əsrin sonunda Almaniya

416 Firmanın kapitalının müxtəlif sahələrə qoyulması və çoxprofilli istehsalın yaradılması belə adlanır:

- Kooperasiya edilmə
- Sahibkarlıq fəaliyyəti
- Səhmləşdirmə
- Kapitalın diversifikasiyası
- Mülkiyyətin özəlləşdirilməsi

417 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- diversifikasiya
- daxili artım
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya

418 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinə kimlərin mənafeələrini aid etmir:

- bütün sadalananların marağını daxil edir
- menecerlərin
- fərdi sahibkarların
- fəhlələrin
- səhmdarların

419 Nə üçün menecerlər satışdan gəliri maksimumlaşdırmağa çalışırlar:

- bu onlara alıcıların mənafeələrini nəzərə almağa imkan verir
- bu mülkiyyətçilərin maraqlarını daha dolğun ödəməyə imkan verir
- mənfəətin bölünməyən hissəsini artırmaq üçün
- firmanın öz resurslarını artırmaq üçün
- bu onların qazancını, həmçinin statusunu artırır

420 Diskontlaşdırılmış dəyər niyə hesablanır:

- bütün yuxarıda sadalananlar üçün
- əsas və dövriyyə kapitalı arasındakı nisbəti aydınlaşdırmaq üçün
- müxtəlif vaxtlarda baş verən hərcləri və nəticələri müqayisə etmək üçün
- amortizasiya normasını hesablamaq üçün
- kapitalın dövriyyə sürətini ölçmək üçün

421 İstehsal olunmuş məhsulun əsas və dövriyyə kapitalına nisbəti ifadə edir:

- əmək məhsuldarlığını
- fondverimini
- kapitalın son hədd məhsulunu
- amortizasiya normasını
- fondtutumunu

422 Avadanlığın aşınması artdıqça amortizasiya fondu:

- əvvəlcə azalacaq, sonra isə artacaq
- artacaq
- azalmayacaq
- dəyişilməyəcək
- əvvəl artacaq, sonra azalacaq

423 Hərəkətin birinci mərhələsində kapital funksional formasına görə hansı kapitalla çevrilir:

- pul kapitalına
- əmtəə və pul kapitalına
- əmtəə kapitalına
- dövriyyə kapitalına
- məhsuldar kapital üsürlərinə

424 İntestisiyaların belə təsnifatı mövcud deyildir:

- ərazi quruluşuna görə
- təkrar istehsal quruluşuna görə
- bütün sadalanan təsnifatlar mövcuddur
- istehsal xərcləri quruluşuna görə
- sahə quruluşuna görə

425 Kapitalın hərəkətinin hansı mərhələləri tədavül sahəsində gedir?

- bütün mərhələləri
- II və III
- I və II
- I və III
- kapitalın hərəkətinin heç bir mərhələsi tədavül sahəsində getmir

426 əsas kapitalın dəyərini onun işləmə müddətinə bölsək, aşağıdakının kəmiyyətini alarıq:

- amortizasiya norması
- amortizasiya fondu
- fond verimi
- kapitalın son hədd məhsulu
- illik amortizasiya

427 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- Müasir firma adi çoxprofilli istehsaldır
- Firmanın tərkibində bir neçə müəssisə ola bilər
- Müəssisələr mülkiyyət formasına görə fərqlənilir
- Bazar iqtisadiyyatında dövlət müəssisələri mövcud ola bilməz
- Səhmdar cəmiyyətləri açıq və qapalı olur

428 Doğru olmayanı göstərin:

- menecerial nəzəriyyəyə görə menecerin məqsədi fərdi maraqları ümumi maraqlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir.
- menecerial nəzəriyyə operativ nəzarətin mülkiyyətçi deyil peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilməsi şərtindən çıxış edir.
- artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi firmanın artımının iki əsas yolunu fərqləndirir.
- davranış nəzəriyyəsi firmanın çoxsaylı məqsədlərinin olması şərtindən çıxış edir.
- ənənəvi nəzəriyyə firmanın mənfəəti maksimumlaşdırmağa can atdığı izah edir.

429 Firmanın fəaliyyətinin xarici mühitinə aid deyil:

- sosial şərtlər
- ekoloji vəziyyət
- siyasi şərait
- içtimai fikir
- firmanın işçilərinin mənəvi səviyyəsi

430 Vahid texnoloji proseslə bağlı olmayan firmaların birləşməsi nəticəsində yaranır:

- kartel
- inhisar
- duopoliya
- monopsoniya
- konqlomerat

431 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- avans edilmə
- amortizasiya
- investisiya
- maliyyələşmə
- diskontlaşdırma

432 Kapitalın dövriyyə sürəti - bu:

- pulun dövriyyə sürəti
- kapitalın dövrünün həyata keçirildiyi vaxt
- müəyyən dövr ərzində kapitalın dövrünün sayı
- kapitalın bir mərhələdən digərinə keçməsi sürəti
- müəssisənin başlanğıc kapitalının formalaşması üçün lazım olan vaxt

433 Maliyyə investisiyaları – bu:

- Maliyyə Nazirliyinin həyata keçirdiyi investisiyalar
- vəsaitin qiymətli kağızlara qoyuluşu
- qeyri-dövlət investisiyaları
- dövlət investisiyaları
- bank krediti hesabına həyata keçirilən investisiyalar

434 əmək predmetləri və iş qüvvəsi birlikdə nə adlanır?

- əsas kapital
- dövriyyə kapitalı
- insan kapitalı
- yalançı kapital
- nizamnamə kapitalı

435 Firmanın xarici artımının səbəbi:

- qovuşma və udulma
- bank krediti
- bütün sadalanan amillər
- investisiya
- qiymətli kağızların əlavə buraxılışı

436 Hansı mülkiyyət formasının yayılması ilə əlaqədar firmanın menecer nəzəriyyəsi meydana gəlmişdir:

- bu nəzəriyyənin meydana gəlməsi mülkiyyət forması ilə əlaqədar deyil
- dövlət
- səhmdar
- xüsusi
- bələdiyyə

437 Bixeviorizm adlanır:

- sadalananlardan heç biri
- həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- davranış firma nəzəriyyəsi
- menecer firma nəzəriyyəsi

438 Firmanın davranış nəzəriyyəsi hansı ölkədə daha geniş yayılmışdır:

- Fransa
- Böyük Britaniya
- Kanada
- Almaniya
- Yaponiya

439 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsinə görə firma rəhbərliyinin əsas vəzifəsi:

- bütün sadalananlar
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- firma həcmnin maksimumlaşdırılması, onun aktivlərinin artırılması
- xüsusi maraqların və firmanın strateji mənafeələrinin uzlaşdırılması
- satışın həcmnin və firma gəlirlərinin artırılması

440 Mühasibat mənfəəti:

- aşkar və gizli xərclərin cəmidir
- məhsul satışı və tam xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və aşkar xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və gizli xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- iqtisadi və normal mənfəətlərin məcmusudur

441 Firmanın mülkiyyəti olan resursların istifadəsinin alternativ xərcləri – bu :

- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- qeyri - aşkar xərclərdir
- mühasibat xərcləridir
- iqtisadi xərclərdir
- qısamüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş orta xərclərdir

442 Orta dəyişən xərclər –bu:

- məhsul vahidinə düşən dəyişən məsrəflərdir
- xammal, avadanlıq, nəqliyyata məsrəflərdir
- kreditlər üzrə faizin ödənişinə məsrəflər və icarə haqqıdır
- istehsalın artımı ilə dəyişən məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən ümumi məsrəflərdir

443 Orta sabit xərclər - bu:

- ümumi və son hədd xərcləri arasındakı fərkdir
- xammal, avadanlıq ,nəqliyyata məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən sabit xərclərdir
- məhsul istehsalının mühasibat xərcləridir
- məhsul istehsalının iqtisadi xərcləridir

444 Sabit xərcləri tapmaq üçün zəruridir :

- orta və son hədd xərclərini vurmaq
- orta ümumi xərclərdən, orta dəyişən xərcləri çıxmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq və buraxılışın həcminə bölmək
- sabit xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq

445 Qeyri –aşkar xərclər –bu:

- müəssisənin öz resurslarından istifadə edilməsi nəticəsində əmələ gələn xərclər
- istehsalın həcmnin dəyişməsilə dəyişən xərclərdir
- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- istehsalın həcmni dəyişməsilə dəyişməyən xərclərdir
- mühasibat xərcləri minus iqtisadi xərclər

446 Orta xərclər – bu:

- orta sabit və orta dəyişən xərclərin fərqi
- məhsul vahidinin buraxılışına düşən xərclər
- məhsul buraxılışının kəmiyyətinə vurulmuş son hədd xərcləridir
- məhsul vahidinə düşmə hesabı ilə sabit xərclərdir
- dəyişən və sabit xərclərin cəmidir

447 Son hədd xərcləri bərabərdir:

- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda xərclərin artımına
- bir vahidə düşən məhsul buraxılışının artımı nəticəsindən sabit xərclərin artımına
- sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- buraxılan məhsul vahidlərinin sayına vurulmuş orta ümumi xərclərə
- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda orta sabit xərclərin artımına

448 İqtisadi xərclər özünə daxil edir:

- aşkar və qeyri- aşkar xərclər, habelə normal və üstəlik mənfəəti
- aşkar və qeyri - aşkar xərclər, o cümlədən normal mənfəət
- aşkar xərclər, amma qeyri – aşkar xərcləri daxil etmir
- qeyri-aşkar xərclər, amma aşkar xərcləri özünə daxil etmir
- nə aşkar, nə də qeyri-aşkar xərcləri özünə daxil etmir

449 Dəyişən xərclər ümumi xərclərdən aşağıdakı kəmiyyət qədər fərqlənir:

- daimi xərclər
- gizli xərclər
- orta xərclər
- son hədd xərcləri
- aşkar xərclər

450 Xammal və materiallara xərclər aiddir:

- iqtisadi mənfəətə
- daimi xərclərə
- dəyişən xərclərə
- gizli xərclərə
- mühasibat mənfəətinə

451 İstehsal amillərinin alınmasına xərclərin məcmusu:

- iqtisadi mənfəətdir
- iqtisadi xərclərdir
- gizli xərclərdir
- aşkar xərclərdir
- mühasibat mənfəətidir

452 Qısamüddətli dövrdə sahibkar istehsal həcmi artırmağa qədər:

- verimin azalması effekti başlayana qədər
- miqyasda qənaət effekti başlayana qədər
- qısamüddətli dövrdə istehsal həcmi artırmağa lüzum yoxdur
- son hədd xərcləri 0 bərabər olana qədər
- sabit xərclər aradan qalxana qədər

453 Daimi xərclər qrafiki:

- koordinat oxunun başlanğıcından 45 dərəcə bucaq altında çıxan düz xətdir
- müsbət maillikli əyridir
- mənfi maillikli əyridir
- şaquli düz xətdir
- üfüqi düz xətdir

454 İstehsal amillərinin uzlaşdırılmasının bütün mümkün variantları ilə buraxılan məhsulun həcmi arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı anlayışın köməyi ilə ifadə olunur:

- ümumi xərclər əyrisilə
- istehsal funksiyası ilə
- istehsal imkanları əyrisilə
- məhsul buraxılışının ümumi həcm əyrisilə
- təklifin elastikliyilə

455 Texnologiyaların səmərəliliyi – bu:

- ən mümkün istehsal resurslarının istifadə edilməsi imkanındır
- istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsuludur
- mövcud şəraitdə ən qabaqcıl texnologiyanın tətbiqidir
- istehsalatda işçilərin maşınlar və avadanlıqla əvəz edilməsinin ən yaxşı üsuludur
- məhsul buraxılışının müəyyən həcmi təmin etmək üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uzlaşdırılmasıdır

456 Sabit xərclər – bu :

- mühasibat xərcləridir
- onların əldə olunması məqamında olan qiymətlər üzrə resurslara məsrəflərdir
- daha əlverişli istehsal şəraitində məhsul istehsalının, minimum xərcləridir
- firmanın hətta məhsul istehsal edilmədiyi halda belə çəkdiyi xərclərdir
- qeyri- aşkar xərclərdir

457 İstehsal funksiyası göstərir:

- hansısa əmtənin istehsalında istifadə olunan müxtəlif istehsal amilləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə
- istehsal həcminin dəyişməsi ilə istehsal xərcləri və mənfəət neçə dəyişir
- bu və ya digər əmtənin istehsalında hansı texnologiyaya istifadə edilir.
- əmtəə qiymətinin istehsal xərclərindən asılılığı
- istehsalın həcmində istifadə olunan istehsal amillərinə, miqdarında asılılığı

458 Miqyasda qənaət effekti nədən ibarətdir ?

- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində artması zamanı məhsul vahidinə düşən xərclər azalır
- ondan ibarətdir ki, qənaət istehsal miqyaslarının azaldılması hesabına əldə olunur
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində artması ilə dəyişən xərclər artır, sabit xərclər isə azalır.
- ondan ibarətdir ki, sahibkarlar daima istehsal miqyasını artırırırlar
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində azalması ilə ümumi xərclər aşağı düşür.

459 Ümumi(məcmu) xərclər – bu:

- qeyri – aşkar xərclər– mühasibat xərcləri
- mühasibat xərcləri+ iqtisadi xərclər
- son hədd xərcləri + orta xərclər
- sabit xərclər– dəyişən xərclər
- sabit xərclər+ dəyişən xərclər

460 Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür:

- müddəalardan heç biri düzgün deyildir
- aşkar xərclər + qeyri-aşkar xərclər = mühasibat xərclər
- mühasibat mənfəəti - qeyri-aşkar xərclər = iqtisadi mənfəət
- iqtisadi mənfəət – mühasibat mənfəəti = aşkar xərclər
- iqtisadi mənfəət – qeyri-aşkar xərclər = mühasibat mənfəəti

461 Dəyişən xərclər – bu:

- məhsul vahidinin istehsalına düşən xərclərdir
- istehsal həcminin dəyişməsindən asılı olmayaraq mövcud olan xərclərdir
- istehsal həcminin dəyişməsindən asılı olaraq dəyişən xərclərdir
- aşkar və qeyri –aşkar xərclərdir
- alternativ xərclərdir

462 Dəyişən və sabit xərclər anlayışı yalnız mövcud olur:

- təkamil rəqabətli bazar üçün
- qısa müddətli dövrdə
- az müddətli dövrdə
- inhisarçı firma üçün
- inhisar rəqabətli bazar üçün

463 Firma 240 vahid məhsul istehsal etmişdir. Onun ümumi xərcləri 72000, dəyişən xərcləri 62400 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 40
- 300
- 260
- 560
- 36

464 Ümumi xərclər 564000, orta xərclər 80-dir. Məhsul buraxılışının həcmi nə qədərdir?

- 12120
- 563920
- 564080
- 5070
- 7050

465 Ümumi sabit xərclər 150, ümumi dəyişən xərclər 360-dır. Məhsul buraxılışının həcmi 179 vahid olmuşdur. Orta xərclər nə qədərdir?

- 5
- 4
- 20
- 40
- 3

466 Orta sabit xərclər 4, orta dəyişən xərclər 14-dür. Məhsul buraxılışının həcmi 180-dir. Orta xərclər nə qədərdir?

- 1800
- 3240

- 45
- 720
- 2520

467 Firma 120 vahid məhsul istehsal edib, ümumi xərcləri 1320 manat təşkil edib. Orta xərclər nəyə bərabərdir?

- 1200
- 1440
- 11
- 12
- 14

468 Orta istehsal xərclərinin dəyişməsi bundan asılıdır:

- iqtisadi və mühasibat mənfəəti arasındakı fərqlər
- miqyasda qənaət qanununun və azalan verilmə qanununun fəaliyyəti
- ümumi istehsal xərclərinin dəyişməsi
- son hədd xərclərinin dəyişiklikləri
- istehsal amillərinin istifadə səmərəliliyi

469 Düzgün müddəanı tapın:

- son hədd xərcləri məhsul buraxılışının həcminə bölünmüş ümumi xərclərə bərabərdir
- iqtisadi mənfəət adətən mühasibat mənfəətini üstələyir
- iqtisadi mənfəət qeyri – aşkar xərcləri təjəssüm etdirir
- istehsalın həcmi nə qədər böyükdürsə ümumi sabit xərclər bir o qədər azdır
- ümumi sabit xərclər istehsal həcminin dəyişməsi ilə dəyişmir

470 Son hədd xərcləri əyrisi orta dəyişən xərclər əyrisini o nöqtədə kəsir ki, burada

- mənfəət 0-a bərabərdir
- mənfəət maksimumdur
- orta dəyişən və orta sabit xərclər üst-üstə düşür
- son hədd xərcləri minimumdur
- orta dəyişən xərclər minimumdur

471 Sabit xərclərə aiddir:

- idarəetmə heyətinin əmək haqqına, xammalı alınmasına məsrəflər, kreditlərə görə faizlərin ödənişi
- idarəetmə və mühafizə heyətinin əmək haqqı məsrəfləri, kreditə görə faizlər
- fəhlələrin əmək haqqında məsrəflər, xammal və avadanlığın dəyəri
- işçilərin əmək haqqından, avadanlığın əldə edilməsinə məsrəflər, renta ödənişləri
- xammal, elektrik enerjisi nə məsrəflər, kreditə görə faizlər, icarə haqqı

472 Orta sabit istehsal xərcləri orta dəyişən xərclərdən onunla fərqlənir ki, onların kəmiyyəti:

- məhsulun buraxılış həcmində artması ilə azalır
- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən azdır
- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən çoxdur
- məhsulun buraxılış həcmində dəyişməsinə asılı deyildir
- son hədd xərclərinin kəmiyyətindən asılıdır

473 Azalan verilmə qanununun fəaliyyəti bildirir ki:

- tətbiq olunan istehsal amillərinin miqdarının artması ilə miqyas effekti

- istehsalın həjminin artması ilə son hədd xərjlərinin qiyməti mənfi olur
- istehsada istifadə olunan resursların keyfiyyəti daima azalır
- istehsalın həminin artması ilə orta xərclər müəyyən andan başlayaraq artacaqdır
- bəzən texnologiyalar şəraitində məhsul buraxılışının həjmi ixtisar olunmağa meyl edir

474 Normal mənfəət anlayışı bildirir:

- istehsalçıya mövjud sahədə qalmağa imkan verən minimum mənfəti
- mənfəətin orta sahə normasını
- istehsalın inkişafı üçün normal şəraiti təmin edən gəliri
- gəlirin xərjləri üstələməsini göstərən kəmiyyətini
- mühasibat mənfəətinin vergi tutulmayan hissəsini

475 Firma 140 vahid məhsul istehsal etmişdir. Ümumi xərclər 420000, orta dəyişən xərclər 2100 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 1400
- 1500
- 900
- 150
- 9000

476 Firmanın ümumi xərcləri 64000, orta dəyişən xərcləri 570, orta sabit xərcləri 70 olmuşdur. Firma neçə vahid məhsul istehsal etmişdir?

- 1200
- 1000
- 120
- 10
- 100

477 Məhsulun satışından firma 720000 gəlir əldə etmişdir. Aşkar xərclər 560000, gizli xərclər 70000 olmuşdur. İqtisadi mənfəət nə qədərdir?

- 65000
- 49000
- 650000
- 490000
- 90000

478 120 vahid məhsulun satışından gəlir 93000 manat olmuşdur. Orta xərclər 700 manat təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 5800
- 775
- 9000
- 93700
- 84000

479 Məhsul satışından gəlir 550000 olmuşdur. Sabit xərclər 15000, dəyişən xərclər 430000 təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 13500
- 105000
- 120000

- 135000
- 10500

480 Firmanın orta gəliri ilə orta xərcləri arasındakı fərq:

- son hədd gəliridir
- orta mənfəətdir
- ümumi mənfəətdir
- orta gəlirdir
- orta xərclərdir

481 Firmanın ümumi gəliri ilə ümumi xərcləri arasındakı fərq:

- son hədd gəliridir
- orta xərclərdir
- ümumi mənfəətdir
- orta mənfəətdir
- orta gəlirdir

482 əlavə əmtəə vahidinin satışından əldə olunmuş gəlir:

- son hədd gəliridir
- minimum gəlirdir
- maksimum gəlirdir
- ümumi gəlirdir
- orta gəlirdir

483 Anti-inhisar Şerman qanunu harada və nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1937-ci ildə Danimarkada
- 1935-ci ildə Belçikada
- 1914-cü ildə ABŞ-da
- 1890-cı ildə ABŞ-da
- 1889-cu ildə Kanadada

484 Eyni növ əmtəənin çoxlu sayda müstəqil istehsalçısı və həmin əmtəənin külli miqdarda təcrid olunmuş istehlakçısı ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- Polipoliya
- Oliqopoliya
- İnhisar
- Monopsoniya
- Oliqopsoniya

485 Qeyri-təkmil rəqabət növlərinə nə aid deyil:

- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- sadalananların hamısı aiddir
- oliqopsoniya
- oliqopoliya

486 Rəqabətin funksiyalarına aid deyil:

- istehsalın səmərəliliyini stimullaşdırması

- istehsalçıların differensiasiyası
- əmtəələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsini stimullaşdırma
- cəmiyyətdə sosial ədaləti təmin etməsi
- resursların iqtisadi səmərəli bölgüsü

487 Bazar hakimiyyəti dərəcəsinin göstəricisi budur:

- Pareto meyanı
- Lorents əyrisi
- Filips əyrisi
- son hədd əvəzləmə norması
- Lerner indeksi

488 Bazar hökmüranlığı nədir?

- tam rəqabət qabiliyyətlilik
- bazar qiymətinə təsir etmək imkanı
- rəqiblərin öz siyasətinə tabe edilməsi
- firmanın alıcılar üzərində hökmüranlığı
- tələb qanunu ilə hesablaşmamaq imkanı

489 Aşağıdakı təriflərdən hansı daha çox normal mənfəət anlayışına uyğun gəlir?

- heç bir tərif
- işlərin normal aparılması şəraitində firmanın alacağı mənfəət
- sahədə tipik firmanın əldə etdiyi mənfəət
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olduqda firmanın əldə etdiyi mənfəət
- həmin sahədə firmanın qalması üçün zəruri olan minimum mənfəət

490 Qeyri – təkmil rəqabət nəzəriyyəsinin əsaslarını kim yaratmışdır?

- D.Robinson, E.Çemberlin
- M.Fridman, L.Erxard
- A.Smit, D.Rikardo
- K.Marks, F.Engels
- V.Parreto, L.Valras

491 əgər Lerner indeksinin qiyməti 1-ə yaxınlaşırsa, deməli:

- bütün sadalananlar düzdür
- sahə nadir məhsul buraxır
- firmaların təqdim etdiyi məhsul eyninövlüdür
- sahə üçün bazar hakimiyyətinin yüksək dərəcəsi səciyyəvidir
- bazar payları firmalar arasında bərabər bölüşdürülmüşdür

492 Natural inhisar formalarına aid deyildir:

- adı çəkilənlərdən heç biri
- sabit forma
- təbii forma
- təsadüfi forma
- ümumi forma

493 Təkmil rəqabətli firma mənfəəti maksimumlaşdırır, əgər:

- əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərə bərabər olarsa
- qiymət orta xərclərə bərabər olarsa
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- firmanın təkcə mühasibat mənfəəti deyil, iqtisadi mənfəəti də olarsa
- orta gəlir orta xərclərə bərabər olarsa

494 Qısamüddətli dövrdə rəqabət qabiliyyətli firmanın təklif əyrisi hansı əyri ilə üst-üstə düşür?

- adları çəkilənlərdən heç biri ilə
- orta dəyişən xərclər əyrisi
- orta xərclər əyrisi
- son hədd xərcləri əyrisi
- ümumi xərclər əyrisi

495 Sahə anlayışı təxmin edir:

- ümumi təşkilati prinsiplərlə xarakterizə olunan firmalar qrupu
- bir texnologiya istifadə edən firmalar qrupunu
- bir-birini qarşılıqlı tamamlayan məhsullar istehsal firmalar qrupunu
- eyni resursları istifadə edən firmalar qrupunu
- bir-birini qarşılıqlı əvəz edən məhsullar istehsal edən firmalar qrupu

496 Hansı bazar quruluşunda firmalar sərbəst olaraq sahəyə daxil ola və oradan çıxı biləcək?

- duopoliya
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya
- inhisar
- təkmil rəqabət

497 Heç biri əmtənin bazar qiymətinə təsir edə bilməyən eyni məhsul istehsal edən çoxsaylı firmaların bazar quruluşu - bu:

- duopoliya
- təkmil rəqabət
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- oliqopoliya

498 Təkmil rəqabətin şərti deyil:

- qiymətlərə təsir etmənin mümkünsüzlüyü
- sahəyə girişin və aradan çıxışın azadlığı
- çoxlu miqdarda sərbəst istehlakçılar
- çoxlu miqdarda sərbəst istehsalçılar
- əmtələrin differensiasiyası

499 Azərbaycan Respublikasında Antiinhisar qanunvericiliyinə uyğun olaraq hansı müəssisələr inhisarı hesab olunur?

- istehsalın 50% -ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- satışın 50%-ni öz əlində cəmləşdirən iki müəssisə;
- satışın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- istehsalın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən müəssisə;
- satışın 35 %-ni öz ilində cəmləşdirən bir müəssisə

500 Təbii inhisar

- rəqabət nəticəsində yaranan inhisar.
- nadir və sərbəst təkrar istehsal oluna bilməyən elementlərin sahibi olan istehsalçı
- əlverişsiz istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- əlverişli istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- istehsalın həcmi razılaşıran müəssisələr birliyi;

501 İnhisarin səciyyəvi xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- bütün resursların tam mobilliyi
- inhisar mənfəətini mənimsəmək
- bazar qiymətinə təsir göstərmək imkanı
- istehsalın əksər hissəsinin bir firmada təmərküzləşməsi
- digər firmaların bazara girişinə mane olmaq imkanlarının olması

502 Müasir iqtisadi nəzəriyyə neçə bazar strukturu tiplərini ayırır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

503 İstehsal inhisarçılığı nədir?

- hansısa bir əmtənin ancaq iri müəssisələrdə istehsal olunması
- müəyyən növ məhsul istehsalının əsas hissəsinin bir istehsalçının əlində cəmlənməsidir;
- əlverişli satış şəraitidir
- əlverişli istehsal şəraitidir;
- istehsalçı müəssisələrin birləşməsidir;

504 Rəqabət nədir?

- istehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğurunda mübarizədir
- istehlakçılar arasında mübarizədir;
- istehsalçılar arasında mübarizədir;
- bazar təsərrüfatı subyektləri arasında əmtələrin istehsalı və realaşması ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir;
- müəssisələr arasında bəhsləşmədir;

505 Rəqabətin hərfi mənası nədir?

- bazar
- satışda, alışda əlverişli şərait;
- iqtisadiyyatın inkişaf etdirmək;
- istehsalın nəticəsini yaxşılaşdırmaq;
- latın sözü olub (concurrere) "toqquşma" deməkdir.

506 Sağlam rəqabətin əsas metodlara aid deyil.

- malın keyfiyyətinin artırılması
- yeni əmtəə və xidmətlərin yaradılması və ett-nin nəticələrindən istifadə və s.;
- reklam, satışa qədər və satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;
- qiymətin aşağı salınması;
- saxta malların istehsalı

507 Haqsız rəqabətin əsas metodlara aid deyil .

- istehlakçıların aldadılması;
- rüşvət və şantajetmə işgüzar hesabatları ilə fırılcaqlar;
- rəqibin məhsulunun saxtalaşdırılması;
- iqtisadi (sənaye) kəşfiyyatı;
- satıxdan sonrakı xidmətin inkişafı;

508 Mütləq inhisar meydana gələ bilər, əgər:

- sadalanan hallardan heç birində
- inhisarçı firmanın əmtəəsi böyük tələbə malikdirsə
- inhisarın buraxdığı əmtəənin əvəzediciləri yoxdursa
- bazarda həcmiə böyük inhisar firması fəaliyyət göstərsə
- inhisarçı firma tarazlı qiymətdən aşağı xərclərlə istehsal etirsə

509 İnhisar hakimiyyəti- bu:

- sadalananlardan heç biri
- istehlakçıların üstünlüklərilə hesablaşmamaq imkanı
- zəmanətli mənfəət əldə etmək imkanı
- öz əmtəəsinə istənilən qiyməti təyin etmək imkanı
- maksimum mənfəət götürmək məqsədilə qiymətə təsir etmə imkanı

510 İlk antiinhisar qanunu qəbul edilmişdir:

- danimarkada 1937-ci ildə
- abş -da 1914-ci ildə
- abş -da 1990-ci ildə
- kanadada 1889-cu ildə
- belçikada 1935-ci ildə

511 Təkmil rəqabətli firmanın tələb əyrisi hansı görünüşdə olur?

- müsbət meyilli
- qırıq xətt
- üfüqi xətt
- şaquli xətt
- mənfi meyilli

512 Aşağıdakı bazarlardan hansı daha çox təkmil rəqabət şərtlərinə uyğundur?

- dəbli geyimlər
- avtomobil
- bərbər xidməti
- polad
- firmaların səhmləri və istiqrazları

513 Uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabətli sahədə təklif əyrisi:

- bütün cavablar doğrudur
- mənfi meyilli
- üfüqi xətt
- şaquli xətt
- bütün cavablar düz deyil

514 əgər əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərdən aşağı olarsa firma nə etməlidir?

- düzgün cavab yoxdur
- həmin əmtənin istehsalını olduğu kimi saxlamalı
- həmin əmtənin istehsalını azaltmalı
- həmin əmtənin istehsalını artırmalı
- həmin əmtənin istehsalını dayandırmalı

515 Təkmil rəqabətli sahədə tarazlıq qərarlaşır, əgər:

- orta xərclər son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- firma iqtisadi mənfəət əldə edərsə
- qiymət minimal orta xərclər səviyyəsində olarsa
- firmanın son hədd gəliri orta gəlirdən yüksək olarsa
- orta xərclər son hədd xərclərinədən yüksək olarsa

516 Bazar quruluşunun təsnifatı zamanı bu əlamət nəzərə alınmır:

- bütün sadalananlar nəzərə alınır
- qiymətlər üzərində ayrı-ayrı firmaların nəzarəti
- sahəyə müstəqil girmək və ondan çıxmaq
- sahədə firmaların sayı
- firmanın fəaliyyət göstərdiyi sahə

517 Təkmil rəqabət üçün sadalananlardan nə səciyyəvi deyildir?

- zəif istehsalçılar bazardan sıxışdırılıb çıxarırlar
- yüksək keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olunur
- cəmiyyətin təbəqələşməsinin qarşını alır
- istehsal körtəbiiliyi, təsərrüfat riski
- istehsalın qənaətli texnologiyaları istifadə olunur

518 Hansı rəqabətin növü deyildir?

- sahəarası
- sahədaxili
- firmalararası
- funksional
- firmadaxili

519 Bazarda təkmil rəqabətin şərtləri o halda yerinə yetirilir ki, əgər:

- bütün sadalananların hamısının yeri var
- firmalar bazar qiymətinə təsir göstərmirlər
- istehlakçılar bazar haqqında natamam informasiyaya malik olurlar
- firmalar qiymətə təsir göstəririlər
- bazara yeni firmaların daxil olması üçün baryerlər mövcud olur

520 Antiinhisar tənzimlənməsinin belə tədbirlər qrupu mövcud deyil:

- bütün sadalananlar mövcuddur
- iqtisadi
- inzibati-iqtisadi
- inzibati-hüquqi
- qanunvericiliyi

521 İnhisarçı sahəyə digər firmaların girməsi yolundakı baryerlərə aid deyil:

- bütün sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün baryerdir
- bu əmtənin istehsalına müstəsna hüquqları firmaya verən patentlər
- bu fəaliyyət növünü yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- nadir xammal resursuna sahib olmaq
- firmanın istehsal etdiyi əmtəyə tələbin yüksək elastikliyi

522 İstehsal kvotası uğrunda mübarizə inhisarın belə formaları üçün səciyyəvidir:

- sindikat və trest
- trest və konsern
- sindikat və kartel
- kartel və trest
- konsern və kartel

523 İnhisar hakimiyyətinin mənbəyi kimi sadalananlardan hansı çıxış edə bilər?

- bütün sadalananlar
- istehsalın miqyası
- istehsal resursları üzərində nəzarət
- bazarın həcmi
- inzibati yardım

524 Müasir antiinhisar tənzimlənməsinin əsas obyektlərinə aiddir:

- bazarın inhisarlaşması
- qiymətləri saxlamaq məqsədilə ticarətin məhdudiyətləri
- qiymətlərlə bağlı sövdələşmələr
- firmaların qovuşması
- bütün sadalananlar

525 İnhisarçı firmanın bazar hakimiyyətinin dərəcəsi hər şeydən əvvəl bundan asılıdır:

- firmanın mənfəətinin kəmiyyətindən
- məhsulun standartlaşdırılması dərəcəsindən
- alıcıların məlumatlandırılması dərəcəsindən
- onun məhsuluna tələb elastikliyindən
- sahəyə daxil olmaq üçün baryerlərin olmasından

526 Məhsul buraxılışının istənilən həcmindən firmanın ümumi xərcləri bərabərdir:

- son hədd xərclərinin əmtə buraxılışının həcmindən
- orta ümumi xərclərin əmtə buraxılışının həcmindən
- orta dəyişən xərclərin əmtə buraxılışının həcmindən
- orta ümumi xərclərlə orta dəyişən xərclərin fərqi
- orta aşkar xərclərin orta dəyişən xərclərin cəminə

527 Təkmil rəqabətli firmanın ümumi gəlir əyrisi necə olur?

- düz şaquli
- müsbət meyilli əyri
- koordinatın başlanğıcından çıxan müsbət meyilli xətt
- mənfi meyilli əyri
- əmtənin qiyməti ilə üst-üstə düşən düz üfüqi

528 Sahədə firmaların sayı həddən artıq çox olarsa Herfindal-Hirşman indeksi :

- hesablanmır
- vahidə bərabərdir
- sıfıra yaxınlaşır
- mənfidir
- sonsuzluğa yaxınlaşır

529 Herfindal-Hirşman indeksinin kəmiyyəti vahidə yaxınlaşarsa, bu o deməkdir ki :

- bütün göstərilənlər düzqündür
- sahədə müstəsna məhsul istehsal edilir;
- sahədə çox sayda firma fəaliyyət göstərir;
- sahə üçün qabağçıl texnoloqiyaların istifadə edilməsi səciyyəvidir;
- sahə üçün bazar hökmüranlığının yüksək səviyyəsi səciyyəvidir;

530 Bazar quruluşunun tipinin müəyyənəşdirilməsi üçün iqtisadçılar tərəfindən aşağıdakı səciyyələrdən hansı istifadə edilir?

- bütün yuxarıdakılar doğrudur
- bazar iştirakçılarının qarşılıqlı əlaqəsinin səciyyəsi
- müxtəlif firmalar tərəfindən istehsal olunan məhsulların bircinslilik dərəcəsi
- satıcıların sayı və onlar arasında bazarın bölüşdürülməsi səciyyəsi.
- sahə hədlərinin yüksək olması

531 Bazarda təkmil rəqabət şərtləri o vaxt yerinə yetirilir ki;

- yuxarıda göstərilən bütün şərtlər yerinə yetirilməlidir
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edə bilmir
- firmalar müxtəlif əmtəələr istehsal edir

532 Sadalananlardan hansı rəqabəti doğuran şəraitlərə aid deyil?

- Sadalananların hamısı aiddir
- Bazar subyektlərinin tam iqtisadi təcridliyi
- Dövlətin bazar subyektlərindən biri kimi bazarda iştirakı
- Çoxsaylı bərabərhüquqlu bazar subyektlərinin mövcud olması
- Bazar subyektlərinin bazarın konyukturəsindən asılılığı

533 Rəqabətin müsbət cəhətinə aid deyil:

- qiymətlərin süni sürətdə şişirdilməsinə mane olması
- istehsalçıların istehlakçılara nisbətdə diktəsinin qabağını alması
- resurslardan rəşional istifadəyə rəvac verməsi
- qeyri-səmərəli müəssisələrin sıxışdırılıb çıxarılmasına rəvac verməsi
- inhisarların yaranmasına gətirib çıxarda bilməsi

534 Rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına aid deyil:

- sadalananların hamısı qeyri-qiymət metodlarına aiddir
- əmtəənin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- əmtəənin istehlakçılara çatdırılması
- əmtəələrə satışdan sonra xidmət

- dempinq qiymətlərinin tətbiqi

535 Ümumi mənfəət bərabərdir:

- ümumi gəlir və ümumi xərclərin cəminə
 orta və son hədd mənfəətin cəminə
 orta gəlirlə orta xərclərin fərqinə
 istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyəti ilə orta mənfəətin hasilinə
 orta xərclər ilə istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyətinin hasilinə

536 Təkmil rəqabətin üstünlüklərinə nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin üstünlüklərinə aiddir
 Sahibkar fəallığını inkişaf etdirir
 Resursların bölgüsünün səmərəliliyi təmin edilir
 İstehsal səmərəliliyi təmin edilir
 Özünütənzimləmə qabiliyyəti

537 Təkmil rəqabətli firma üçün qısamüddətli dövrdə əmtənin qiyməti bərabərdir:

- orta xərclərə
 son hədd xərclərinə
 sabit xərclər
 son hədd gəlirinə və orta gəlirə
 orta xərclər + iqtisadi mənfəət

538 İstehsal səmərəliliyi təxmin edir:

- alıcıların bütün tələbatları ən yaxşı halda ödənilir
 cəmiyyətin resursları elə bölünüb ki, hansı ki, ictimai tələbatların ödənilməsini maksimallaşdırır
 cəmiyyət üçün zəruri olan hər bir əmtəə ən bahalı üsulla istehsal olunur
 bütün firmalar tarazılı vəziyyətdə olur
 bütün firmalar iqtisadi mənfəət alır

539 Bütün birləşmiş firmaların öz kommersiya və istehsal müstəqilliyini itirdiyi inhisar forması- bu:

- sadalananlardan heç bir
 konserndir
 kartellidir
 sindikadır
 trestdir

540 Hər bir məhsul vahidini eyni qiymətə satan inhisar- bu:

- oliqopoliyadır
 sadə inhisardır
 təbii inhisardır
 dövlət inhisarıdır
 mənopsoniyadır

541 əgər təkmil rəqabətli bazarda fəaliyyət göstərən firma öz məhsulunun təklifinin azalırsa, onda bu:

- bazarda əmtəə artıqlığına səbəb olar
 əmtənin bazar qiymətinin azalmasına səbəb olar
 əmtənin bazar qiymətinin yüksəlməsinə səbəb olan

- bazarda əmtəə difisitinə səbəb olar
- bazara heç cür təsir köstərməz

542 Antiinhisar qanunvericiliyinin başlıca məqsədi:

- kiçik biznesə yardım etməkdir
- bazarda rəqabət şərtlərini saxlamaqdır
- istehlakçıların hüquqlarını qorumaqdır
- aşağı qiymətlərin təyin edilməsidir
- büdcəyə vergi daxil olmalarını artırmaqdır

543 İnhisar şəraitində qiymətlərin artması bu səbəbdən saxlanılır:

- alıcılıq qabiliyyətinin məhdudluğu
- əmtəələrin defisiti
- inhisar şəraitində qiymətlərin artması heç nə ilə məhdudlanmamışdır
- resurslara qiymətlərin artması
- qiymət diskriminasiyası

544 Təkmil rəqabətli sahənin tələb əyrisi necə olur?

- doğru cavab yoxdur
- Şaquli xətt
- üfüqi xətt
- mənfi mailliyə malikdir
- müsbət mailliyə malikdir

545 Firmanın məhsulunun sahədə xüsusi çəkisi haqqında verilənlər əsasında hesablamaq olar:

- amortizasiya normasını
- Lerner indeksini
- firma məhsulunun son hədd faydalılığını
- son hədd əvəzləmə normasını
- Herfindal-Hirşman indeksini

546 Bazar qiyməti ilə məhsul satışından əldə olunan pulla onun istehsalına çəkilən son hədd xərclərinin məbləği arasındakı fərq:

- istehsalçının əlavə gəliridir
- iqtisadi mənfəətdir
- mühasibət mənfəətdir
- sabit xərclərdir
- dəyişən xərclərdir

547 Məhsulun bazar qiyməti azalarsa, təkmil rəqabət bazarında fəaliyyət göstərən firma

- bazar qiymətindən yüksək qiymətə satış həyata keçirər
- Öz məhsulunun təklifini artırır
- daha çox həcmdə məhsul satar
- daha aşağı səviyyədə son hədd gəliri əldə edər
- öz məhsulunda qiymətin dəyişməz qalmasına çalışır

548 əgər təkmil rəqabəti bazarda bazar tələbinin artması nəticəsində əmtəənin qiyməti yüksəlsə, əmin olmaq olar ki:

- təklifin artması nəticəsində qiymət ilkin səviyyəsinə qədər aşağı düşər
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının artması ilə nəticələncək
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə nəticələncək
- sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə qiymət ilkin səviyyəsinə enəcək
- doğru cavab yoxdur

549 Təkmil rəqabət bazarında bazar tələbinin artması nəticəsində qiymətlər yüksəlsə:

- doğru cavab yoxdur
- bazara yeni firmaların axını nəzərə çarpır
- firmaların arasında rəqabət güclənir
- firmalar iqtisadi mənfəət ala bilmir
- əmtəə qıtlığı yaranır

550 Qısamüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarı üçün doğrudur.

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmir
- tələbdən heç bir dəyişiklik mümkün deyil
- bazar tələbinin kəmiyyəti sabitdər və qiymətdən asılı deyil
- bazar qiymətinin dəyişməsi ilə firmalar istehsalın həcmi dəyişirlər
- tələbitin qiymətə görə elastikliyi sıfıra bərabərdir.

551 Təkmil rəqabətli firmanın təklif əyrisi qısamüddətli dövrdə ibarətdir:

- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta dəyişən xərclər əyrisinin bir hissəsidir
- orta dəyişən xərclər əyrisindən yuxarıda yerləşən son hədd xərcləri əyrisinin bir hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisinin azalan hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisinin artan hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta xərclər əyrisinin bir hissəsidir

552 Aşağıdakılardan hansı inhisarın bazar hökmürlüğü indeksini göstəricisidir.

- I/P
- $(P-MC)/P$
- P/E
- $(P-MC)/E$
- $P/(P-MC)$

553 Qapalı inhisar tipinə aiddir:

- düzqün cavab yoxdur
- əhəmiyyətli dərəcədə müsbət miqyas effekti mövcuddur;
- firma çox aşağı istehsal xərcləri ilə məhsul istehsal edir;
- firma məhsulu minimal qiymətlə satır;
- firma məhsul satışı üzrə müstəsna hüquqa malikdir;

554 İnhisar hökmürlüğü tullantısız texnoloqiya əsaslanan mebil istehsalı olan inhisar hansı tipə aiddir?

- qapalı inhisar
- təbii inhisar
- monopsoniya
- dövlət inhisar
- açıq inhisar

555 Yeni firmaların sahəyə daxil oşlması üçün maneələrə aiddir:

- miqyas effekti
- patentlər
- bütün göstərilənlər
- firmaların razılaşdırılmış qiymət siyasəti yeritməsi
- tanınmış ticarət nişanları

556 əgər əmtənin qiyməti onun istehsalına çəkilən orta xərcləri ödəmək üçün kifayət deyilsə, firma:

- yeni texnologiyaya keçməli
- qiymətin son hədd xərclərinə bərabər və orta dəyişən xərclərdən çox olduğu səviyyədə istehsalı davam etdirməli
- əmtənin qiymətini artırmalı
- istehsalı dayandırmalı
- qiymət bütün orta xərcləri örtənəcən istehsalı davam etdirməli

557 Mənfəəti maksimumlaşdıran rəqabət qabiliyyətli firma qısamüddətli dövrdə istehsalı davam etdirməyəcək, əgər:

- orta dəyişən və orta sabit xərclər bərabər olarsa
- məhsulun qiyməti orta xərclərdən aşağı olarsa
- orta sabit xərclər məhsulun qiymətindən yüksək olarsa
- məhsulun qiyməti orta dəyişən xərclər minimumundan aşağı olarsa
- məhsulun qiyməti son hədd xərclərindən aşağı olarsa

558 Təkmil rəqabət şəraitində son hədd xərcləri əmtənin qiymətinə bərabərdir, ona görə ki,

- son hədd xərcləri əyrisinin mövcud olmaması
- tələb əyrisi şaqulidir
- son hədd gəliri əyrisi mövcud deyil
- tələb əyrisi üfüqidir
- son hədd gəliri şaqulidir

559 AVC əyrisinin ən aşağısında yerləşən nöqtə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur
- firmanın bağlanması nöqtəsi
- uzunmüddətli dövrdə firmanın tarazılıq nöqtəsi
- qısamüddətli firmanın tarazılıq nöqtəsi
- itgisizlik nöqtəsi

560 Təkmil rəqabətli bazarda iqtisadi mənfəət:

- daima yeri var
- uzunmüddətli dövr ərzində ola bilməz
- mühasibat mənfəəti ilə üst-üstə düşür
- əgər ümumi xərclər firmanın ümumi gəlirindən çox olarsa ola bilər
- əgər son hədd gəliri son hədd xərclərindən çox olarsa ola bilər

561 Yüksək inhisarçı mənfəət götürmək məqsədilə müvazinətli qiymətdən yuxarı və ya aşağı xüsusi bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi adlanır:

- sövdələşmə qiyməti
- alıcı qiyməti
- sərbəst qiymət
- inhisarçı qiyməti
- satıcı qiyməti

562 Bir neçə əmtəə istehlakçının və çoxsaylı müstəqil istehsalçının olması ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- İnhisar
- Oliqopoliya
- Polipoliya
- Oliqopsoniya
- Monopsoniya

563 Oliqopoliya modelində firmanın davranış strategiyası bundadır:

- bazarda payının qorunmasına çalışmalıdır
- rəqiblərin davranışını nəzərə alaraq qərar qəbul edilməlidir
- dəyişməz qiymət siyasəti həyata keçirməlidir
- bütün cöstərilənlər
- firmanın mənfəətinin bölgüsü

564 Qiymət diskriminasiyası – bu:

- eyni məhsulun müxtəlif qiymətlərə, müxtəlif alıcılara satışıdır
- daha keyfiyyətli əmtəəyə qiymət artımıdır
- işçiyə onun milliyyətindən və cinsindən asılı olaraq əməkhaqqının müxtəlifliyi
- istehlak əmtəələrinə yüksək qiymətin təyin edilməsi
- qiymətlərin daimi artımı

565 Duopoliya aşağıdakı hallarda ola bilər:

- sadalanan halların heç birində
- təkmil rəqabət
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət
- inhisar

566 Firmalar arasında saziş – geniş yayılmış haldır:

- bütün sadalanan hallarda
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- təkmil rəqabət
- oliqopoliya

567 Sadalanan sahələrdən hansı bir qayda olaraq oliqopolik quruluşa malikdir:

- ticarət
- kənd təsərrüfatı
- məişət xidmətləri
- avtomobil istehsalı
- ayaqqabı istehsalı

568 Müxtəlif məhsullar istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların olduğu bazar quruluşu - bu:

- duopoliya
- inhisar
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya

- təkmlil rəqabət

569 Oliqopoliya – bu:

- qiymət diskriminasiyası həyata keçirən firma
 bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi baza tipi
 müxtəlif əmtəələr istehsal edərək rəqabət aparən çoxlu firmaların bazarı
 qiymətlərə nəzarət məqsədilə istehsalın məhdudluğu haqqında müqavilə bağlamış firmalar qrupu
 bazarlarda qiymət artırən və azaldan firma

570 Eyni əmtəə istehsal edən yalnız iki satıcı rəqib olduğu bazar quruluşu modeli - bu:

- oliqopoliya
 inhisar
 təkmlil rəqabət
 duopoliya
 inhisarçı rəqabət

571 Təkmlil və inhisarçı rəqabət bazarlarının ümumi cəhəti:

- bazarda çoxlu alıcılar və satıcılar fəaliyyət göstərir
 müxtəlif əmtəələr istehsal edir
 təkmlil və inhisar rəqabəti üçün sadalananlar arasında ümumi cəhət yoxdur
 eyni təbiətli əmtəələr istehsal edirlər
 firma məhsuluna tələb qrafiki üfüqi xətt formasındadır

572 Mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün inhisarçı firma istehsalın elə həcmi seçməyə çalışır ki, orada:

- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
 son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabər olsun
 son hədd xərcləri minimal olsun
 son hədd xərcləri məhsulun qiymətinə bərabər olsun
 son hədd gəliri orta xərclərə bərabər olsun

573 İnhisarçı firmanın davranışına xarakterik olan odur ki, o, cəhd edir:

- alıcı tələbinə uyğun əmtəəni istehsal etsin
 az məhsul istehsal etməyə və ona yüksək qiymət müəyyən etməyə
 çox məhsul istehsal etməyə və ona mümkün olan aşağı qiymət müəyyən etməyə
 istehsalın elə həcmi ki, $MR=P$ olsun
 son hədd xərclərinə müvafiq olan qiyməti müəyyən etməyə

574 İstehlakçının inhisar vəziyyəti – bu:

- duopoliya
 inhisar rəqabəti
 oliqopoliya
 oliqopsoniya
 monopsoniya

575 İnhisarçı firma bacarır:

- istənilən həcmdə əmtəəni istənilən qiymətə satmaq
 öz əmtəəsini istənilən qiymətə sata
 maksimum mənfəət verə bilən məhsul buraxılışı və qiymət kombi-nasi-yasını seçə

- istənilən həcmdə məhsul sata
- tələbin elastikliyinə təsir edə

576 əvəzedicisi olmayan əmtənin sahədə vahid istehsalçısı – bu:

- duopoliya
- oliqopoliya
- təkmil rəqabətli firma
- monopsoniya
- inhisar

577 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı rəqabət bazarında tarazlıqla uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarında tarazlığın oxşarlığı ondadır ki;

- bazar qiymətləri son hədd xərclərinə bərabərdir
- bazarın bərabər paylara bölünməsi mövcuddur
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər
- bütün cavablar doğrudur
- firmalar əmtələri eyni bir qiymətə satırlar

578 Qeyri-təkmil rəqabət şəraitində istehsal səmərəliliyinə çatılmır, çünki:

- sahədə məhdud sayda istehsalçı fəaliyyət göstərir
- əmtəə alıcısının miqdarı məhduddur
- qiymət diskriminasiyası mövcuddur
- firmalar differensiasiya edilmiş məhsullar istehsal edirlər
- firmalar qiymətləri qaldırır və əmtəə istehsalı həcmi azaldırırlar

579 İqtisadiyyatda inhisarçı tendensiyalar nə vaxt xüsusilə güclənmişdi?

- XIX və XX əsrlərin hüduunda
- XIX əsrin birinci yarısında
- XX əsrin ikinci yarısında
- hazırkı dövrdə
- XVIII əsrdə

580 Təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına aiddir
- İnsanlar arasında əmlak qeyri-bərabərliyinin təzahürünə aparır
- İnhisarların yaranma tendensiyasını doğurur
- Məhsulun differensiasiyasını nəzərdə tutmur
- Ona bazar qeyri-müəyyənliyi və risk xasdır

581 İnhisarın mənfə xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- sadalananların hamısı inhisarların mənfə xüsusiyyətləridir.
- gəlirlərin qeyri-bərabərliyinin artması
- resur bölgüsünün qeyri-səmərəliliyi
- xammalın qiymətinin aşağı salınması
- məhsulun qiymətinin artırılması

582 Oliqopoliyanın təkmil rəqabətdən fərqi ondadır ki;

- sahəyə daxil olmaq üçün maneələr mövcuddur

- məhsullar differensiallaşdırılmışdır
- oliqopoliya zamanı daha aşağı qiymətlər müəyyənləşdirillir
- onlar arasında əhəmiyyətli fərqlər yoxdur
- oliqopoliya şəraitində təkmil rəqabətdə olduğundan daha çox məhsul istehsal olunur

583 İnhisarçı rəqabətin inhisarla oxşarlığı ondadır ki;

- əmtəələrə tələbin mütləq elastikliyi mövcuddur
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edirlər
- sahədə iri firmalar fəaliyyət göstərir
- firmalar bazar hökmüranlığına malikdirlər
- firmalar sahəyə tam nəzarətedirlər

584 Firma əmtəələrinin differensiallaşdırmasını həyata keçirir ki;

- dünya standartlarının tələblərinə uyğunlaşsın
- öz mənfəətini artırsın
- istehlakçılara əmtəələrin seçimi imkanlarını asanlaşdırsın
- istehlakçıların tələbatları daha dolğun ödənilsin
- rəqabətin tələblərinə uyğunlaşsın

585 əmtəələrin differensiallaşdırılması anlayışı dedikdə nə başa düşülür:

- doğru cavab yoxdur
- firmanın istehsal etdiyi əmtəənin konstruksiyasında dəyişiklik edilməsi
- firmanın istehsal məhsulunun istehlak kefiyyətlərinin yüksəldilməsinə çalışması
- rəqabət əmtəələrinin sırasında firmanın öz əmtəəsini fərqləndirməsi
- firmanın istehsal etdiyi məhsulların keçidinin genişləndirilməsi

586 İnhisarçı firma qiymət diskriminasiyası həyata keçirərsə:

- topdansatış alıqları üstünlük əldə edər
- doğru cavab yoxdur
- firmanın gəliri vahid qiymətə satıldığından çox olar
- onun istehsalının həcmi azalar
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar

587 Bir qayda olaraq inhisarçı bazarlarda:

- əmtəə qıtlığı mövcuddur
- təklifin artması ilə son hədd gəliri çoxalır
- qiymətlərin artmasının qarşısı bazar tələbi ilə alınır
- qiymət yüksək olduqca, mənfəət də çoxalır
- tarazlı təklifin kəmiyyəti dəyişməyir

588 Tələb sınıq əyrisi modeli, Kurno modeli, Bertran modeli, Ştaketberq modeli – bunların hamısı davranış modelləridir:

- monopsoniyaların
- təkmil rəqabətli firmaların
- inhisarların
- oliqopoliyaların
- inhisar rəqabəti şəraitində firmaların

589 Firma hansı bazar quruluşu şəraitində daha çox rəqabət davranışını nəzərə almalıdır:

- oliqopoliya
- təkmil rəqabət
- monopsoniya
- inhisar
- inhisar rəqabəti

590 Qiym td  liderlik modeli n  u c n xarakterikdir:

- monopsoniyalar
- oliqopoliyaya
- inhisara
- inhisarçı rəqabətə
- təkmil rəqabətə

591  nhisar ı rəqabətin  st nl y  ondadır ki:

- qiymətlər çox a ađı səviyyədə saxlanılır
- bazar nöqteyi-nəzərindən firmalar səmərəli məhsul həcmini istehsal edirlər
- məhsulların müxtəlifliyi istehlakçıların zövqlərini daha yaxşı realla -dırmađa imkan yaradır
- təkmil rəqabət firmalar arasında qızđın “qiymət m harib l rin ” aparır
- cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən resurslardan səmərəli istifadəyə səbəb olur

592 Hal-hazırkı dövrdə bazar münasibətlərinin  n geniş yayılmış tipi:

- mükəmməl rəqabət
- inhisar
- oliqopoliya
- duopoliya
- inhisar rəqabəti

593 Firmanın davranış strategiyası, bu:

- qiymət diskriminasiyasının həyata keçirilməsi
- uzunmuddətli v  qısamudd tli dövrlərdə məqsədlərin koordinasiyası
- bazar payının saxlanmasına can atmaq
- dəyişməyən qiymət siyasətinin aparılması
- rəqiblərin davranı nı nəzərə almaqla qərarların qəbul edilməsi

594  nhisar rəqabəti  raitind  uzunmuddətli dövrdə firmaların davranış oxşardır

- sadalanan strukturların heç birində
- duopoliyalara
- monopoliyalara
- oliqopoliyalara
- təkmil rəqabətli firmalara

595  nhisar rəqabəti  raitind  qısamudd tli dövrdə firmaların davranış oxşardır:

- oliqopoliyalara
- inhisarlara
- sadalanan strukturların heç biri
- duopoliyalara
- təkmil rəqabətli firmalara

596  nhisar ı rəqabət təkmil rəqabətdən onunla fərqlənir ki:

- əmtələrin müxtəlifliyi mövcud olur
- nəinki bütün sahə, hətta ayrıca firma bazara nisbətən az məhsul çıxarır
- sahə bazarında çoxlu firmalar mövcud olur
- sahədə digər kapitalların gəlməsi üçün maneə yoxdur
- bütün sadalanan xüsusiyyətlər ilə

597 əgər əmtələr bir neçə firma tərəfindən istehsal olunursa, hansı şəraitdə inhisarı onlar daha aşağı xərclərlə istehsal edə biləcəklər?

- duopoliya
- oliqopoliya
- təbii inhisar
- monopsopiya
- sadə inhisar

598 İnhisarçı firmanın təklif əyrisi hansı şəkildə olur:

- şaquli əyrisi
- inhisarçı firmanın öz təklif əyrisi yoxdur
- yüksələn əyri
- enən əyri
- üfüqi xətt

599 Təbii inhisarların adilərdən fərqi:

- çox aşağı son xərcləri
- yüksək mənfəəti ola bilməz
- son hədd gəliri məhsulun qiymətinə bərabərdir
- həmişə iqtisadi mənfəət var
- $MC = MR$ nöqtəsində tarazlıq qərarlaşmır

600 Hansı sahədə inhisar ictimai mənafeələrə cavab verə bilməz?

- qaz təchizatı
- yeyinti sənayesində
- enerji təchizatı
- rabitə
- su təchizatı

601 İnhisarçı sahəyə digər firmaların daxil olması yolundakı maneələrə aid deyildir:

- yuxarıda sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün sədd hesab olunurlar
- müəyyən məhsulu istehsal etmək üçün firmaya müstəsna hüquq verən patentlər
- həmin fəaliyyət növü ilə məşğul olmağı yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- nadir xammal resurslarına malik olmaq
- firmanın istehsal etdiyi məhsula tələbin yüksək elastikliyi

602 Aşağıda göstərilənlərdən hansı düzgün deyil:

- eyni əmtənin müxtəlif qiymətlərlə satışı qiymət diskriminasiyası adlanır
- inhisarlar üçün qısamüddətli və uzunmüddətli dövrlər arasında heç bir fərq yoxdur
- inhisarlar öz əmtə istehsalına can atır və qiymət təyin etmək istəyirlər
- inhisar həmişə mənfəət əldə edir.
- inhisar şəraitində firma və sahə anlayışı eynidir

603 Təbii inhisara misal ola bilər:

- OPEK təşkilatı
- IBM şirkəti
- bütün göstərilən nümunələr təbii inhisara uyğundur
- şəhər metropoliteni
- "Respublika" Bankı

604 Nə oliqopolianın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

- Sadalananların hamısı oliqopolianın əlamətləridir
- Sahədə bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir
- Oliqopolist firmanın istehsal həcmi sahənin ümumi təklif həcminə təsir edir
- Sahəyə daxil olmaq müxtəlif maneələrlə məhdudlaşdırılıb
- Oliqopolialar yalnız eyni növ məhsul istehsal edirlər

605 Hansı rəqabət strukturu şəraitində firma uzunmüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edə bilər?

- Oliqopsoniya
- İnhisar
- İnhisarçı rəqabət
- Təkmil rəqabət
- Oliqopoliya

606 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- İnhisarçı firma öz mənfəətini maksimallaşdırmağa çalışır
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi mənfəət maillikli olur
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi son hədd gəliri əyrisindən yuxarıda yerləşir
- İnhisar şəraitində resurslar səmərəli bölünür
- İnhisar şəraitində «firma» və «sahə» anlayışları eynidir

607 Hansı deyim doğru deyil?

- Rəqabət mahiyyət etibarilə mütərəqqidir
- İnhisar alıcının seçim azadlığını məhdudlaşdırır
- Təkmil rəqabət qeyri-təkmildən daha səmərəlidir
- İnhisar həmişə qiyməti qaldırır
- Oliqopoliya qeyri-təkmil rəqabət növüdür

608 Oyunlar nəzəriyyəsi aşağıdakı ehtimal üzərində qurulur:

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etməzlər
- hər bir firma öz rəqiblərinə davranışının rəşional olduğunu hesab edir
- hər bir firma öz sahəsində lider olmağa çalışır
- firma öz rəqiblərinin strategiyasını nəzərə almır
- firmalar həmişə razılaşmasını rəqabətdən üstün tuturlar

609 Kartel yaranması ehtimalı o zaman böyük olur ki, bu zaman:

- bütün göstərilənlər doğrudur
- tələb daha yüksək tempə artır
- firmalar istehsal xərclərinin kəmiyyətinə görə çox az fərqlənirlər
- firmaların məhsulları daha çox fərqlənir
- bazar elastikliyi daha yüksək olur

610 Kurnonun duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmalar kartel müqaviləsi bağlayırlar
- firmaların buraxılışlarının həcmi əvvəlcədən verilir
- firmaların məhsulları bircinslidir
- firmaların son hədd xərcləri bərabərdir
- qiymətlər əvvəlcədən verilir

611 Bertranın duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- qiymətlər əvvəlcədən verilir
- firmalar mənfəətin maksimumlaşdırmasına yönəlmişlər
- firmaların məhsulları bircinsdir
- firmaların buraxılışının həcmi əvvəlcədən verilir
- qərarların birgə qəbul edilməsi qaydası

612 Oliqopolik sahə lider firmanın mövcudluğu ilə səciyyələnərsə, bu zaman;

- autsayder firmalarının qiyməti lider firmanın qiymətlərindən xeyli aşağı olur
- yalnız lider firmanın mənfəəti maksimumlaşır
- sahədə "qiymət müharibəsi" baş verir
- autsayder firmalar mənfəət əldə etmir
- autsayder firmalar qiymətlərini lider firmanın qiymətlərinə uyğunlaşdırırlar

613 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar qısamüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edərlərsə, bu o deməkdir ki, uzunmüddətli dövrdə:

- firmalar daha aşağı son hədd xərcləri ilə istehsal edəcəklər
- bazarda firmaların sayı azalacaq
- bazarda əmtəələrin qıtlığı yaranacaq
- bazarda firmaların sayı artacaq
- onların əldə etdiyi iqtisadi mənfəət artacaq

614 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar üçün əsas rəqabət obyektı:

- firmanın reklam kompaniyaları
- bazar payı və satışın həcmi
- əmtəənin keyfiyyəti və onun qiyməti
- əmtəənin qiyməti və bazar payı
- satışın həcmi və əmtəənin keyfiyyəti

615 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı bazarda tarazlıq o deməkdir ki;

- əmtəələr təkml rəqabət şəraitində olan qiymətlərə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərindən yüksək qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd gəlirlərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr orta xərclərə bərabər qiymətə satılır

616 İstehsal həcmının artması ilə inhisarlar üçün qaçılmazdır:

- onların məhsullarının qiymətinin yüksəlməsi
- onların son hədd gəlirlərinin azalması
- onların ümumi gəlirlərinin azalması
- onların mənfəətinin artması

- onların son hədd xərclərinin azalması

617 Təbii inhisar dövlət tərəfindən tənzimlənməlidir, cinsi əks halda:

- firma itkilərlə üzləşəcək
 başqa firmalar sahəyə daxil ola bilməyəcək
 təklif optimal həcmdən az olacaq
 ehtiyatların soyğunçuluqla istifadəsi boş verə bilər
 məhsul artıqlığı baş verəcək

618 Bazarın inhisarlaşması zamanı rifahın xalis itkiləri aşağıdakında təzahür edir:

- inhisarçılığın təklifi mütləq qeyri- elastiklidir
 inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən aşağıdır
 inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən yüksəkdir
 inhisarlaşdırma məhsul qıtlığının yaratmasını şərtləndirir
 inhisarlaşdırma məhsul artıqlığının yaratmasını şərtləndirir

619 İstehlakçının əlavə qazancını bütünlükdə mənimsəyən firma:

- yüksək gəlirin maksimallaşdırılmasına çalışır
 təkmil qiymət diskriminasiyası həyata keçirir
 maksimum yüksək qiymətlə satır
 bazarı inhisarlaşdırır
 bazarın segmentləşməsinə həyata keçirir

620 Aşağıdakı müddəalardan hansı doğru deyildir:

- bütün təsdiqlər səhfidir
 inhisar üçün tələb əyrisi həmişə üfüdür
 dövlət tərəfindən təbii inhisarlara nəzarət zəruridir
 son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olanda inhisar öz gəlirini maksimallaşdırır
 bütün təsdiqlər doğrudur

621 Tələb əyrisinin sınıq şəkli oliqopolist firma üçün mütləq güman olunur:

- ki, firma öz məhsullarının qiymətini dəyişdirir
 ki, əmtənin qiyməti son hədd gəlirindən yuxarı ola bilməz
 son hədd xərcləri əyrisində qırılma
 son hədd gəliri əyrisində qırılma
 ki, firmanın davranışı optimaldır

622 Təsdiq olunanlardan hansı doğrudur:

- inhisarçı rəqabətdə məhsulun differensiasiyası yoxdur
 oliqopoliya şəraitində resursların səmərəli bölgüsünə nail olunur
 firma inhisar rəqabəti şəraitində həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir
 oliqopolik bazarda təkmil rəqabət şəraitindən fərqli olaraq qiymətlər daha az dayanıqlıdır
 inhisar rəqabətində istehsal səmərəliliyinə nail olunmur

623 Hansı müddəa düzgün deyil?

- inhisarçı rəqabət şəraitində məhsulun differensiasiyası mövcuddur
 inhisarçı rəqabət şəraitində resurslardan istifadənin səmərəliliyinə nail olunmur
 oliqopoliya şəraitində firma davranışının daha dəqiq modeli tələbin “sınıq” əyrisi modeli hesab olunur

- təkmil rəqabət bazarında firmalar daha çox müxtəlif əmtələr təklif edir, nəinki inhisarçı rəqabət  raitində
- oliqopoliya v  inhisar rəqabəti  raitində istehsalın həcmi aşağı, qiymətlər isə yuxarı olur, nəinki təkmil rəqabət  raitində

624 Hansı müddəa d z d r:

- inhisarçı rəqabət  raitində eynicinsli məhsullar istehsal olunur
- oliqopolist firmaların rəqabəti daha çox qiymətlə, nəinki qeyri-qiymət vasitələrlə həyata keçirilir
- Əgər oliqopolist firma məhsulun istehsal həcmini və ya qiyməti d yi rs  bu rəqib firmaların m nf atına v  satışın həcminə təsir edir
- təkmil rəqabətə nisbətən oliqopolik bazarda qiymətlər daha az sabitdir
- inhisarçı rəqabət  raitində firma h mi   qtisadi m nf at əldə edir

625  mt nin qiyməti onun istehsalının son hədd xərclərindən yüksək olur:

-  mt nin əvəzedicisi mövcuddur
-  mt  istehsalı təkmil rəqabət  raitində həyata keçirilir
-  mt y  tələb qeyri-elastikdir
-  mt y  tələb elastikdir
-  mt  istehsalı qeyri-təkmil rəqabət  raitində həyata keçirilir

626 Oliqopolianın əlamətlərinə aşağıdakılar aid deyil:

- sahədə bir ne e iri firmalar üstün yer tuturlar
- oliqopolist firmalar yekcins məhsullar buraxır
- oliqopolianın məhsuluna tələb əyrisi inhisar  raitindəki tələb əyrisinə bənzəyir
- hər firmanın istehsal həcmi o qədər yüksəkdir ki, bütün sahənin təklifinə təsir edə bilir
- oliqopolist firmalar rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına üstünlük verirlər

627 Aşağıdakı müddəalardan hansı dođrudur:

- inhisarlar qiymətin aşağı düşməsinə can atır
- inhisar ümumi m nf atını qiymət ayrı-seçkiliyi tətbiq etməklə artıra bilir
- inhisar özünün yüksək səmərəliliyi müqabilində yüksək m nf at əldə edir
- inhisar h mi  istehsal  c n qiymət üzrə elastik olan əmtəni seçir
- tələb əyrisi inhisar  c n h mi   f qidir

628  nhisar ı firmanın son hədd xərcləri adətən məhsulun qiymətindən aşağı olur, ona görə ki;

-  mt nin qiyməti maksimaldır
- son hədd xərcləri orta xərclərdən aşağıdır
- qiymət son hədd gəlirindən yuxarıdır
- qiymət son hədd gəlirindən aşağıdır
- son hədd xərcləri orta xərclərdən çoxdur

629  nhisar ı firma  c n tələb qrafiki və son hədd gəliri qrafiki necə yerləşmişlər?

- qrafiklər paraleldir
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən yuxarıdan keçir
-  st-üstə d  r
- tarazlıq nöqtəsində kəsişirlər
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən aşağıda keçir

630 Təbii inhisar  c n xarakterik deyil:

- bütün sadalananlar təbii inhisarlar  c n xarakterikdir

- aşağı son hədd xərcləri
- yüksək sabit xərclər
- yüksək ilkin kapital qoyuluşu
- onun məhsuluna aşağı tələb

631 Sahədə fəaliyyət göstərən firmalar hansı rəqabət quruluşunda bir-birindən daha çox asılıdırlar?

- monopsoniya
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- təkml rəqabət
- oliqopoliya

632 Oliqopoliya məfhumunu ilk dəfə kim işlətmişdir:

- K.Marks
- Cohan Robinson
- Oqyusten Kumo
- Edvard Çemberlin
- Con Qelbreyt

633 Reklam üçün yüksək xərclər hansı rəqabət quruluşuna xasdır?

- duopoloya
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya
- təkml rəqabət
- inhisar

634 Bu hallardan hansı inhisarçı rəqabətə uyğundur?

- şəhərdə bir neçə super-marketlər
- bazarda çoxlu miqdarda satıcılar nisbətən oxşar qiymətlərlə ayaqqabı təklif edirlər
- çoxlu miqdarda fermerlər bazarda eyni qiymətlə kartof təklif edirlər
- bazarda telekommunikasiya xidmətləri göstərən vahid firma fəaliyyət göstərir
- avtomobil şinləri bazarında bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir

635 Kartel nədir?

- xeyli firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazarın növü
- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar tipi
- müxtəlif əmtəələr sataraq rəqabət aparan firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
- eyni əmtəələr istehsal edən iki rəqib firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
- qiymətlər üzərində nəzarət məqsədilə istehsal həcmnin məhdudluğu üzrə sazişə gəlmiş firmalar qrupu

636 Birinci növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki:

- qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər alınan əmtəələrin miqdarından asılı olaraq fərq lənir
- əmtəələrin müxtəlif vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

637 Üçüncü növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki,

- qiymətlər əmtəələrin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- alıcıların ayrı-ayrı kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verir
- alınan müxtəlif əmtəələrin miqdarından asılı olaraq qiymətlər fərqlənir
- müxtəlif əmtəə vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara sətılır
- qiymətlər tələbən qiymət elastikliyindən asılı olaraq dəyişir

638 İkinci növ qiymət diskriminasiyası o deməkdir ki;

- qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq dəyişir
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər alınan əmtəənin miqdarından asılı olaraq fərqlənir
- əmtəənin müxtəlif hissələri müxtəlif alıcılara müxtəlif qiymətə sətılır
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

639 Təsərrüfat işləri görmək hüququ əldə etmək üçün istisnasız bütün sahələrə görə ödənilən renta belə adlanır:

- icarə haqqı
- Differensial renta II
- Differensial renta I
- Mütləq renta
- İnhisar rentası

640 Belə torpaq rentası forması yoxdur:

- sadalanmış renta formalarının hamısı mövcuddur
- nisbi renta
- mütləq renta
- inhisar rentası
- differensial renta

641 Kredit kimi verilən pul şəklində kapital belə adlanır:

- məhsuldar capital
- ticarət kapitalı
- borc kapitalı
- sənaye kapitalı
- maliyyə kapitalı

642 Nemətlər və xidmətlər yaratmaq məqsədilə istehsal amillərinin koordinasiyası və kombinə edilməsi üzrə fəaliyyət:

- kommersiya fəaliyyətidir
- kapitaldır
- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- əməkdir

643 Nemətlərin istehsalı və xidmətlərin göstərilməsinə yönümlənmiş intellektual və fiziki fəaliyyət:

- kommersiya fəaliyyətidir
- kapitaldır
- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- əməkdir

644 İstehsalın mümkünlüyünə və nəticəliliyinə həlledici təsir edən xüsusilə mühüm element və ya obyekt:

- müəssisədir
- səmərəlilikdir
- istehsal amilidir
- texnologiyalardır
- idarəetmədir

645 əmtənin istehsalı üçün müəyyən miqdarda kapitalın istifadə olunmasının tələb olunduğunu səciyyələndirən əmtənin hansı xüsusiyyətidir

- kapital tutumu
- kapital qoyuluşu
- əmək tutumu
- kapital verimi
- ehtiyat tutumu

646 Bu səbəbdən təkmil rəqabətli firmanın tələb əyrisi sağa yerdəyişmə edə bilməz:

- bütün göstərilən hallarda yerdəyişmə ola bilər
- əvəzləyici ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə
- tamamlayıcı ehtiyatların qiyməti endikdə
- bu ehtiyatla istehsal olunmuş məhsulun qiyməti yüksəldikdə
- ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə

647 Amil gəliri:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal amilinin tətbiqindən firmanın əldə etdiyi ümumi gəlir
- istehsal amilinin tətbiqindən əldə olunan mənfəətin firma tərəfindən mənimsənilən hissəsi
- istehsal amilinin satışından onun sahibinin əldə etdiyi gəlir
- istehsal amilinin son hədd məhsulunun pul forması

648 Torpaq qiymətinin ümumi meyli:

- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərindəki fərqlərin artmasına
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərinin bərabərləşməsinə
- azalmağa
- artmağa
- sabitləşməyə

649 Bəzi əmtəələrin istehsal şəraitinin təkrarsızlığı səbəb olur, yaranmasına:

- sadalananların heç biri
- differensial renta II
- differensial renta I
- mütləq renta
- inhisarçı renta

650 Torpağa tələb əyrisi:

- sınıq xətt formasında olur
- üfüqi düz xətt formasında olur
- müsbət mailli olur
- mənfi mailliyə malik olur

- şaquli düz xətt formasında olur

651 Kim torpağı sərvətin anasıdır adlandırmışdı?

- U. Petti
 C. B. Sey
 D. Rikardo
 K. Marks
 A. Smit

652 Firma yeni müəssisənin tikilməsi üçün bankdan borc götürmək qərarındadır. İllik faiz dərəcəsi- 18%, gözlənilən mənfəət norması -20% . Bu şərtlərdə firma:

- ziyana baxmayaraq firma tikəcək
 bu informasiyaya əsasən qərar qəbul edə bilməz
 yeni müəssisə tikəcək
 yeni müəssisə tikməyəcək
 bütün suallar düz deyil

653 Sahibkar mənfəəti aşağıdakılardan gələn gəliri əks etdirir:

- borc kapitalından
 kapital - mülkiyyətdən
 mizdlü əməkdən
 torpaqdan
 kapital - funksiyadan

654 əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsinin əsası kimin fikrinə əsaslanır?

- A.Smit
 T.Maltusun
 M.C.Tuqan - Baranovskinin
 J.M.Keynsin
 K.Marksın

655 Hansı nəzəriyyəyə görə əməkhaqqının səviyyəsi yalnız əmək məhsuldarlığı deyil, sosial qüvvələrin nisbəti ilə də müəyyən olunur:

- davranış nəzəriyyəsi
 izafi dəyər nəzəriyyəsi
 əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsi
 son hədd məhsuldarlığı nəzəriyyəsi
 əməkhaqqının sosial nəzəriyyəsi

656 Kim əməyi zəruri və izafi əməyə ayırmışdır?

- D.Rikardo
 C.B.Sey
 K.Marks
 A.Smit
 T.Maltus

657 Təbii resursların mülkiyyətçiləri differensial renta alırlar, əgər:

- resursun təklifi tam qeyri elastikdirsə

- resurs tükənməzdirsə
- müxtəlif ərazilərdə resursun keyfiyyəti müxtəlifdirsə
- bütün sahələrdə resursun keyfiyyəti eynidirsə
- resursun təklifi tam elastikdirsə

658 Differensial rentanı I kim mənimsəyir?

- mzdlu işçi
- dövlət
- icarədar
- torpaq sahibi
- dövlət və icarədar

659 Hansı iqtisadi konsepsiyaya görə bütün gəlirlərin, o cümlədən torpaq rentasının mənbəyi izafi dəyərdir?

- merkantilist
- keynsçi
- neoklassik
- marksist
- marşinalist

660 Mütləq torpaq rentasının mövcud olması səbəbi?

- torpaq üzərində ictimai mülkiyyət
- torpaqın keyfiyyətində olan fərq
- torpaq üzərində təsərrüfat obyektinin inhisarı
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət inhisarı
- torpağın məhdudluğu

661 Torpağın təbii keyfiyyəti ilə hansı renta əlaqədardır?

- inhisar rentası
- differensial renta II
- differensial renta I
- mütləq renta
- differensial renta I və II

662 Torpaq rentası ödənilir:

- torpaq sahibi – icarədar sahibkara
- mzdlu işçilər- torpaq sahibinə
- mzdlu işçilər – icarədar sahibkara
- icarədar – sahibkar – torpaq sahibinə
- torpaq sahibi- dövlətə

663 Faiz normasının yüksəlməsi nəyə səbəb olur:

- investisiyaların artmasına
- pul kapitalı təklifinin artmasına
- pul kapitalı təklifinin azalmasına
- pul kapitalına tələbin artmasına
- kapital bazarında tarazlığa

664 Müəyyən neməti nə kapital edir:

- bu nemətin xarici görünüşü, fiziki mahiyyəti
- bu nemətdən gəlir əldə etmək üçün istifadə olunması
- bu nemətə insanların subyektiv münasibəti
- bu nemətin bazar qiyməti
- bu nemətin dəyəri

665 Kapitalın belə funksional forması yoxdur:

- bütün sadalananlar kapitalın funksional formasına aiddir
- borc kapitalı
- əmtəə kapitalı
- sənaye kapitalı
- kənd təsərrüfatı kapitalı

666 Qeyri-fiziki kapitala aid deyil:

- sadalananlardan heç biri aid deyil
- qeyri-istehsal binaları və qurğuları
- elmi kapital
- insan kapitalı
- bütün sadalananlar aiddir

667 İnterest dərəcəsinin həcmi:

- faiz dərəcəsinin aşağı düşməsilə azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda arta və ya azala bilər
- faiz dərəcəsi artdıqda asılı deyil
- faiz dərəcəsi artdıqda artacaq

668 Borc kapitalı bazarında qiymət rolunu nə oynayır:

- depozit faizi
- renta
- faiz dərəcəsi
- mənfəət
- milli valyuta kursu

669 Kapitalın mahiyyətinin marksist baxışını seçin:

- kapital – puldur
- kapital – toplanmış əməkdir
- kapital – əvvəllər istehsal olunmuş nemətdir
- kapital – izafi dəyər gətirən dəyərdir
- kapital - daha çox iqtisadi sərvət əldə etmək üçün yaradılan və istifadə hər gün edilən resursdur.

670 İstehsal amilləri bazarında firmanın tarazlığı o zaman yaranır ki:

- bütün resurslar əvəz olunandır
- resursların qiymətləri müqayisə edilir
- məhsuldarlığın azalması qanunu fəaliyyətini dayandırır
- ehtiyatlara çəkilən xərclərin son həddi əlavə bir ehtiyatın istifadə olunmasından yaranan gəlirin son həddi ilə bərabərləşir.
- resurs tələb elastikliyi 0 bərabərdir

671 Amil gəlirlərinə nə aid deyil:

- faiz
- təqaüd
- mənfəət
- əməkhaqqı
- renta

672 əmək üçün iş vaxtı vahidində ödənilən qiymət - bu:

- nominal əməkhaqqı
- real əmək haqqı
- minimum əməkhaqqı
- əmək haqqı tarifi
- normal əməkhaqqı

673 İstehsal amillərinin son hədd məhsulu:

- qeyri təkamil rəqabət şəraitində müəyyən etmək mümkün deyil
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsindən əldə edilən ümumi satışdan gəlirin dəyişilməsinə bərabərdir
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcmiminin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcmiminin artımına bərabərdir
- bu məhsulun son vahidinin satış qiyməti
- təkamil rəqabət şəraitində təyin etmək mümkün deyil

674 Sadalananlardan hansı istehsal amilinə aid deyil:

- bütün sadalananlar istehsal amillərinə aiddir
- əmək məhsuldarlığı
- kapital
- əmək
- torpaq

675 İstehsal amillərinə tələbin əsas əlaməti onun törəmə xarakterli olmasıdır. Bu o deməkdir ki, istehsal amillərinə tələb asılıdır:

- əvəzləyici resurslara olan tələbdən
- bu amillərin köməyi ilə istehsal olunmuş əmtəyə olan tələbdən
- onların qiymətindən
- onların təklifindən
- digər amillərə olan tələbdən

676 İstehsal amilləri bazarının tərkib hissəsi deyildir:

- dünya bazarı
- torpaq bazarı
- kapital bazarı
- əmək bazarı
- valyuta bazarı

677 Nəyin əsasında pul qoymaq vasitəsi kimi, torpaq sahəsinin alınması haqqında qərar qəbul edilməlidir.

- sahənin qiymətinin təhlili əsasında
- torpaq sahəsinin diskontlaşdırılmış dəyərinin hesablanması əsasında
- doğru cavab yoxdur
- sahənin münbitliyinin öyrənilməsi əsasında
- torpaq rentasının kəmiyyətinin təhlili əsasında

678 Torpağın qiyməti.

- həmişə torpağın münbitliyindən asılıdır
- kapitallaşmış rentadan ibarətdir
- rentanın miqdarından asılı deyil
- yalnız tələb və təkliflə müəyyənləşir
- faiz dərəcəsi ilə düzmütənasibdir

679 Torpağa əlavə kapital qoyuluşları səbəb olur:

- sadalananların heç biri
- inhisar rentaya
- mütləq rentanın yaranmasına
- differensial renta I yaranmasına
- differensial renta II yaranmasına

680 Sənayeləşdirmə dövründə torpağın hansı xüsusiyyəti daha üstün olmuşdu:

- torpaq üzərində mülkiyyətin forması
- faydalı qazıntıların olması
- torpağın münbitliyi
- su mənbələrinə yaxınlığı
- yerləşmə məkanı

681 Kapitala investisiyaları həyata keçiriləcək, əgər:

- faiz dərəcəsi artarsa
- faiz dərəcəsi azalarsa
- mənfəət norması çoxalarsa
- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olmasa
- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olarsa

682 Faiz dərəcəsi ifadə edir:

- kapitalın natural formasını
- kapitalın həcmi
- kapitalın dəyərini
- kapitalın istehlak dəyərini
- kapitalın məhsuldar formasını

683 İstehsal amillərindən birinin qiymətinin artması nəticəsində bütün amillərə tələbin azalması göstərir:

- istehsal amilləri bazarında tarazlıq
- məhsul buraxılışı effekti
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- əvəzləmə effekti
- xərclərin minimumlaşması

684 əmək bazarında monopsonist rəqib firmaya nisbətən:

- çox əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- yüksək əməkhaqqı ödəyəcək və az işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və həmin miqdarda da işçilər götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və az işçilər də götürəcək

685 Differensial renta I əlaqədardır:

- torpaq üzərində mülkiyyətin fərqləri ilə
- sahələrarası rəqabətlə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə

686 Differensial renta II əlaqədardır:

- torpaq üzərində mülkiyyətin formasındakı fərqlər ilə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- sahələrarası rəqabətlə

687 Rentanı təbii qüvvələrin bəxşişi hesab edirdilər:

- keynsçilər
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- marksistlər
- marcanalistlər

688 Torpağın qiyməti hansı amillərdən asılıdır?

- rentanın həcmi
- borc faizi dərəcəsi
- torpağa tələb və təklif
- bu amillərin hamısından
- sadalanan amillərin heç biri ilə

689 Torpaqda təsərrüfatın aparılmasında iştirak etmirlər:

- bütün sadalananlar iştirak edir
- icarədarlar – kapitalistlər
- muzzdlu işçilər
- sənaye kapitalistləri
- torpaq sahibləri

690 Qısamüddətli dövrdə torpağın təklifi:

- azalır
- artır
- tam qeyri-elastiklik
- vahid elastiklə xarakterizə olunur
- mütləq elastiklik

691 Yeni əmtəə istehsalına kapital qoyuluşunda gözlənilən mənfəət norması -12% -dir. Hansı faiz dərəcəsində bu qoyuluşu etmək məqsədəuyğundur?

- 14%
- 16%
- 12%
- 13%

10%

692 Tarixən kapitalın ilk formaları olmuşdur:

- sələm və əmtəə kapitalı
- məhsuldar və əmtəə kapitalı
- pul və məhsuldar kapital
- tacir və məhsuldar kapital
- tacir və sələm kapitalı

693 Dəyişən kapital ünsürləri aşağıdakılardır:

- yuxarıda sadalananların hamısında
- əmək vasitələri
- iş qüvvəsi
- əmək cisimləri
- xammal və materiallar

694 Sabit kapital ünsürləri aşağıdakılardır

- işçi qüvvəsi
- əmək vasitələri
- yuxarıda sadalananların hamısında
- xammal və materiallar
- əmək cisimləri

695 Tarazlı faiz dərəcəsi bərabərləşdirir

- pul kapitalına tələb və təklifi
- nominal və real faiz dərəcələrini
- xalis və ümumi investisiyaların həcmi
- yuxarıda göstərilənlərin hamısını
- istehlakı və yığıcı

696 əməyin qiyməti artır, əgər:

- mövcud əmək vasitəsilə istehsal olunan əmtəəyə tələb artacaqsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti düşəcəksə
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti qalxacaqsa
- mövcud əməyin son hədd məhsulunun həcmi azalırsa
- mövcud əmək növü vasitəsilə istehsal edilən əmtəəyə tələb azalacaqsa

697 əməyin ödənilməsinin son hədd xərcləri:

- bu ümumi və orta xərclər arasında fərkdir
- bu məhsul istehsalı həcmi artıranda məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərin artımıdır
- bu məhsul istehsalı həcmi artıranda məhsul vahidinə düşən sabit xərclərin artımıdır
- inhisarçı üçün mütləq qeyri-elastikdir
- bu əlavə işçinin cəlb edilməsində əməyə ümumi xərclərin artımıdır

698 Resurslara tələb asılı olur:

- bütün sadalanan cavablar səhfdir
- bütün bu cavablar düzdür
- həmin resursların köməyi ilə istehsal olunan məhsulun qiymətindən

- əvəzedici resursların qiymətlərindən
- həmin resursun qiymətindən

699 İş qüvvəsinin istehlak dəyəri nədədir?

- əmək məhsuldarlığında
- əməyin miqdarında
- əməyin keyfiyyətində
- iş qüvvəsinin izafi dəyər yaratmaq qabiliyyətində
- əməyin ictimai xarakterində

700 Yüksək ixtisaslı işi yerinə yetirməyə imkan verən nəzəri və praktiki hazırlığın məcmusu adlanır:

- əsas kapital
- təhsilin səviyyəsi
- insan kapitalı
- istehsal potensialı
- elmi- texniki tərəqqi